

HÖGSKOLAN
DALARNA

Examensarbete

Kandidatexamen

Det spelar ingen roll var man bor, eller?

En kvantitativ studie om den socioekonomiska boendesegregationen i Sveriges kommuner

Författare: Malin Ahlström

Handledare: Ali Abdelzadeh

Examinator: Mats Öhlén

Ämne/huvudområde: Statsvetenskap

Kurskod: SK2016

Poäng: 15hp

Examinationsdatum: 2023 – 06 – 01

Vid Högskolan Dalarna finns möjlighet att publicera examensarbetet i fulltext i DiVA. Publiceringen sker Open Access, vilket innebär att arbetet blir fritt tillgängligt att läsa och ladda ned på nätet. Därmed ökar spridningen och synligheten av examensarbetet.

Open Access är på väg att bli norm för att sprida vetenskaplig information på nätet. Högskolan Dalarna rekommenderar såväl forskare som studenter att publicera sina arbeten Open Access.

Jag/vi medger publicering i fulltext (öppet tillgänglig på nätet, Open Access):

Ja

Nej

Abstract

Many of the municipalities in Sweden experience socioeconomic residential segregation which increase the polarization between high- and low-income groups and contributes to a higher degree of inequality between people. Previous studies on neighbourhood effects have mainly examined on a city district level and some of them show that different factors such as health, education, participation in politics and trust in society varies depending on where you live. However, there are fewer studies investigating the segregation on a municipality level which this study does for the purpose of getting an overview of the residential segregation in Sweden. By using inequality index as a measure of socioeconomic segregation this study examines how different variables of causes and social and political consequences may correlate with the segregation. To find out if there is a connection between the inequality index and the variables supposed to be causes and consequences of segregation a regression analysis and a correlation analysis is used. The results are showing that small as well as large municipalities are experiencing a residential segregation and the weight of structures on a higher degree of socioeconomic residential segregation. There is also a correlation between the segregation and several negative outcomes on social and political variables. Based on the results, a conclusion can be drawn that the segregation not only contributes to injustice among individuals but also between the municipalities since some of them seem to possess more numerous of problems than others regarding the living environment.

Key words: Segregation, inequalities, municipalities, socioeconomic, residential

Innehåll

1 Inledning.....	4
1.1 Syfte och frågeställningar.....	5
1.2 Avgränsningar.....	6
1.3 Disposition.....	6
2 Bakgrund.....	8
2.1 Den socioekonomiska boendesegregationens utveckling i Sverige.....	8
2.2 Segregation och integration.....	9
2.3 Segregations – och integrationspolitiken i Sverige.....	9
3 Teori.....	12
Teoretisk utgångspunkt.....	12
3.1 Segregation.....	12
3.2 Grannskapseffekter.....	12
3.3 Orsaker till boendesegregation.....	13
3.4 Segregationens konsekvenser.....	16
4 Metod och material.....	20
4.1 Forskningsdesign och forskningsmetod.....	20
4.2 Material.....	20
4.3 Mätinstrument.....	21
4.4 Analysmetod.....	27
4.5 Validitet och reliabilitet.....	28
5 Resultat.....	30
5.1 Den socioekonomiska boendesegregationen i kommunerna.....	30
5.2 Orsaker till segregation.....	31
5.3 Konsekvenser av segregation.....	32
6. Analys av resultat.....	34
6.1 Analys av den socioekonomiska boendesegregationen i kommunerna.....	34
6.2 Analys av orsakerna bakom segregation.....	35
6.3 Analys av konsekvenserna av segregation.....	37
7 Slutsats och diskussion.....	41
7.1 Slutsats.....	41
7.2 Diskussion.....	42
8 Referenslista.....	44

1 Inledning

En majoritet av Sveriges kommuner, såväl små som stora, upplever idag en ökande socioekonomisk boendesegregation vilket i nuläget innebär att 40% av alla låginkomsttagarna skulle behöva flytta för att den rumsliga polariseringen mellan låg – och höginkomsttagare skulle kunna brytas (Delmos 2022: 5). Detta trots att Europa och inte minst Sverige brukar stå sig förhållandevis socioekonomiskt jämfört med många andra länder (Musterd et al. 2017). Fenomenet segregation är i sig inget problem men kan i vissa fall föra med sig negativa effekter på bland annat delaktighet i samhället, utbildning, arbete, hälsa och annat som bidrar till utformningen av en individs liv. Var man är uppväxt eller bor kan alltså komma att påverka individens livsutfall och på det sättet så skapas en ojämlikhet mellan förutsättningar och möjligheter vilket kanske skulle kunna undvikas om grupper bodde mer blandat. Rumslig åtskillnad av grupper riskerar även att bidra till utanförskap vilket i värsta fall kan skapa parallellsamhällen och ökad kriminalitet. Något som fått större medial uppmärksamhet på senare år är polisens lista över så kallade ”utsatta områden” som sägs präglas av socioekonomiska och kriminella problem vilket visar en liten del av segregationens konsekvenser. Individens och gruppens utanförskap kan även göra att de inte känner att de har möjlighet att påverka samhället och politiken (Delmos 2020: 7) vilket skapar ett problem för såväl demokratin som samhället i sig och för invånarna då demokratin undermineras, tilliten till andra människor kan rubbas och fysisk och psykisk ohälsa kan öka vilket gör det svårare för samhället att hålla samman. Därmed är segregationen både ett problem på en individuell nivå för de som drabbas negativt av den och på en samhällsnivå eftersom den drabbar alla.

I och med att segregationen gör sig tillkänna på flera nivåer i samhället så kan den även undersökas på olika plan. Det finns många studier och rapporter på alltifrån hur segregation uppstår och dess effekter där de flesta undersökningar görs på en mindre skala för att se hur ojämlikheten ser ut mellan olika bostadsområden och stadsdelar i en eller ett par kommuner (Delmos 2022: 11). Däremot finns det inte lika mycket forskning på hur kommunerna i Sverige ser ut generellt och sinsemellan när det gäller segregationens påverkan på eller korrelation med olika utfall. Genom att undersöka på en kommunnivå så kan man därför få mer kunskap om hur segregationen ser ut och skiljer sig åt mellan kommuner vilket även kan bidra till en större förståelse för segregation och hur den kan motverkas och förebyggas. Detta är relevant både ur ett policyperspektiv för att kommuner ska kunna lära av varandra hur segregationen kan motverkas och även ur ett statsvetenskapligt perspektiv eftersom det

handlar om att skapa ett samhälle och en demokrati som mår och fungerar bra. En annan kunskapslucka som den här studien ämnar att fylla är huruvida boendesegregationen kan undersökas med ojämlikhetsindex då detta är ett relativt nytt mått på segregation framtaget av Delegationen mot segregation (Delmos) och är därför inte särskilt beprövat i tidigare studier. Ojämlikhetsindexet för kommunerna baseras på hur pass blandat eller uppdelat olika socioekonomiska grupper bor i olika områden i kommunerna och därmed är det relevant att se hur en högre grad av segregation kan visa sig även på kommunnivå. Den här undersökningen är omfattande vad gäller antalet analysenheter då alla Sveriges kommuner behandlas och därmed bidrar studien med perspektiv på hur ojämlikheten ser ut och påverkar invånarna i hela Sverige idag.

1.1 Syfte och frågeställningar

Den här studien syftar till att göra en analys av hur den socioekonomiska boendesegregationen och några av dess orsaker och konsekvenser ser ut i Sveriges kommuner idag. Undersökningen kan sägas ha tre huvudsakliga syften. Genom att utgå från ojämlikhetsindexet som Delmos har tagit fram så är syftet för det första skapa förståelse för segregationen och därmed analysera hur den ser ut i Sveriges kommuner med likheter och olikheter mellan de mest och minst segregerade. För det andra är syftet att analysera om och hur graden av segregation på en kommunnivå kan kopplas till några av de faktorer som forskning visat kan vara orsaker och bidragande till segregation. För det tredje är syftet att även undersöka huruvida graden av segregation kan sägas ha ett samband med sociala och politiska utfall som enligt tidigare forskning visat sig påverkas av var man bor. Dessa aspekter ska analyseras och undersökas för att skapa en förståelse för den socioekonomiska boendesegregationen i Sverige. Studien kan även sägas vara delvis hypotesprövande eftersom den testar om teorier inom segregationsforskningen kan appliceras på kommunerna utifrån ojämlikhetsindexet.

- Hur ser den socioekonomiska boendesegregationen ut i Sveriges kommuner? Vilka likheter och olikheter kan sägas finnas mellan de kommuner som har högst respektive lägst grad av segregation?
- Vilka samband finns mellan ojämlikhetsindexet och orsaker som enligt forskning ligger bakom segregation?
- Vilka samband finns mellan ojämlikhetsindexet och konsekvenser av segregation enligt tidigare forskning?

1.2 Avgränsningar

Forskningen om segregationens orsaker och konsekvenser är ett brett område och därför har avgränsningar behövt göras. För det första så avgränsas undersökningen till att fokusera på den socioekonomiska boendesegregationen vilket innebär att andra typer av segregation inte behandlas på ett djupare plan. Dock kommer den etniska segregationen att beröras lite eftersom den ofta hänger samman med socioekonomisk boendesegregation. För det andra avgränsas studien också till att se på kommunnivå vilket innebär att det inte görs någon ingående analys av hur segregationen ser ut inom kommunerna utan endast en övergripande analys. Tidsmässigt avgränsas studien till att se på nutid vilket innebär att segregationen inte studeras över tid och endast nyast möjliga data och statistik används i analyserna.

För att göra undersökningen så används teorier som enligt tidigare forskning orsakar segregationen samt konsekvenser som blir av den. Då forskningsfältet är brett så kommer inte alla teorier och faktorer att undersökas. De teorier om orsaker bakom segregation som valts ut för undersökningen är *planeringshypotesen*, *polariseringstesen* samt *ägarhypotesen*. De teorier som ligger till grund för undersökning av segregationens konsekvenser är *demokrati och civilsamhälle*, *arbete och utbildning*, *brott* och *hälsa*. Utifrån dessa kategorier används således statistik över kommunerna som indikatorer för att se om det finns ett samband mellan grad av segregation och de olika orsakerna och konsekvenserna. Undersökningen begränsas även till viss del av den statistik som finns tillgänglig eftersom ingen primärdata används.

För att kunna mäta segregation krävs även ett mått på detta och även här finns det några att välja på. För den här undersökningen används Delmos *ojämlikhetsindex* som ett mått på socioekonomisk boendesegregation. Annan statistik som kommer att användas är på *disponibel inkomst*, *ekonomisk standard* samt *andel utrikesfödda* i kommunerna för att jämföra mot graden av segregationen.

1.3 Disposition

Uppsatsen tar sin början med en inledning där problemformulering, syfte, frågeställningar samt avgränsningar ställs upp för att visa utgångspunkten för undersökningen. Därefter kommer en bakgrund där läsaren får en inblick i den socioekonomiska boendesegregationens utveckling över tid i Sverige samt hur politiska åtgärder mot segregation har sett ut sedan 1990-talet. Även begreppen segregation och integration förklaras i förhållande till varandra.

Efter bakgrunden kommer ett avsnitt med teori där teoretisk utgångspunkt och tidigare studier som ligger till grund för den här undersökningen presenteras. Därefter kommer ett avsnitt med de metoder, tillvägagångssätt och det datamaterial som används för att göra undersökningen. Därefter presenteras resultatet i tabeller och diagram följt av analys där resultatet kopplas till teorierna och tidigare forskning. Avslutningsvis kommer ett stycke med slutsatser och besvarande av frågeställningar samt en diskussion om studiens resultat, svagheter och styrkor och vidare forskning på ämnet.

2 Bakgrund

Syftet med det här avsnittet är att ge läsaren en större förståelse för den socioekonomiska boendesegregationen i Sverige och därmed är det tre saker som är i fokus. För det första ges en genomgång på hur boendesegregationen har sett ut och ser ut i Sverige idag genom en inblick i dess historiska utveckling fram till idag. För att ge läsaren lite sammanhang på området så förklaras även begreppen segregation och integration i förhållande till varandra eftersom dessa ofta förknippas med varandra. Den tredje faktorn som tas upp är hur politiken historiskt och fram till idag har arbetat för att motverka segregationen.

2.1 Den socioekonomiska boendesegregationens utveckling i Sverige

Rumslig segregation fanns redan på slutet av 1800-talet då det blev alltmer urbanisering med uppdelning av städer i arbetarstadsdelar och borgerliga stadsdelar (Lindström 2019: 89). Under 1930-talet började välfärdspolitiken med Socialdemokraterna i spetsen att planera för hur bostadspolitiken skulle kunna skapa bättre levnadsstandarder för alla och på 50-talet började idéerna förverkligas då nya och moderna bostäder började byggas i förorterna. Många hushåll lämnade sina nedgångna och trånga lägenheter i innerstäderna och till en början var det relativt blandat med människor från olika sociala och klassmässiga bakgrunder som flyttade till förorterna (Lindström 2019: 90). Även om nya bostäder byggdes så präglades städerna av akut bostadsbrist vilket resulterade i det som kom att kallas för miljonprogrammet då en miljon bostäder byggdes mellan åren 1965 – 1974. Kännetecknande för miljonprogrammet var storskalighet och standardisering med höga visioner men snabbt kritiserades och stigmatiserades de nya ”betongförortsmiljöerna”. Då dessa nya bostäder och bostadsområden inte levde upp till förväntningarna så flyttade många av de som hade möjlighet att göra det vilket gjorde att de socialt utsatta och socioekonomiskt svagare individerna och hushållen blev kvar. Under 1970 – och 80-talet sökte sig allt fler flyktingar till Sverige och dessa placerades i de tomma miljonprogramsbostäderna vilket skapade den problembild av förorter och invandrare som kan sägas finnas än idag (Lindström 2019: 97). Förorterna har därmed också kommit att förknippas med segregationens orsaker och konsekvenser men samtidigt som dessa ”utsatta” områden fått allt sämre anseende så har innerstäderna gått i motsatt riktning och skapat en skarpare uppdelning och bild av vad som är önskvärt och inte i städerna (Lindström 2019: 100). Under 1990-talet hände flera saker som bidrog än mer till ökad boendesegregation. I samband med den ekonomiska krisen i början på 90-talet så växte bilden av förorter som ”problem – och invandrarområden” när industrijobben

blev allt färre samtidigt som flyktingar fortsatte att komma till Sverige. Under mitten av 90-talet när ekonomin börjat återhämta sig så började allt fler av de som hade råd att flytta till innerstäderna igen och samtidigt omvandlades många hyresrätter till bostadsrätter vilket även det har bidragit till mer boendesegregation (Lindström 2019: 103). Sedan 1990-talet har den socioekonomiska boendesegregationen fortsatt att öka enligt många studier och framför allt efter 2018 i samband med Corona-pandemin (Delmos 2022: 5).

2.2 Segregation och integration

Något som kan förknippas med segregation är integration även om dessa fenomen, som man kanske kan tro, inte är varandras motsatser. Medan segregation handlar om att individer och grupper med olika karaktäristika lever separerat från varandra så handlar integration om gruppernas förhållande till samhället (Delmos 2021: 24). Segregation innebär därför inte att integrationen misslyckas men däremot kan integration underlättas om nyanlända bosätter sig i närheten av invånare som är etablerade på exempelvis arbetsmarknaden och en lyckad integration kan även förebygga segregation. Begreppen beskriver därför två olika processer som inte är varandras motsats men ändå till viss del går hand i hand. Inom politiken så är det svårare att skilja på integration och segregation då dessa ofta förknippas med varandra och åtgärder riktar sig ofta både mot segregation och integration. I nästkommande stycke kommer därför en liten genomgång på hur politiken arbetat med segregation och integration genom åren.

2.3 Segregations – och integrationspolitiken i Sverige

”Minskad segregation, jämlika och jämställda uppväxt – och levnadsvillkor samt goda livschanser för alla”, står att läsa på regeringens hemsida angående målen för arbetet mot segregation (Regeringskansliet 2020).

Segregation är inte ett nytt problem men kan sägas ha förvärrats och fått mer uppmärksamhet av politiker sedan 1990-talet. Regeringen har sedan dess haft olika åtgärdsprogram för att komma till bukt med segregationen. Mellan åren 1995 – 1999 fördes den första nationella satsningen på arbetet mot segregation vilken kallades ”Blommanpengarna”. Det var åtta kommuner i de tre storstadsregionerna (Stockholm, Göteborg och Malmö) som deltog i projektet och fokus för satsningen var att fler skulle komma ut på arbetsmarknaden i de utsatta områdena i kommunerna (Regeringskansliet u.å.). Även om den nya integrationspolitiken syftade till att nå alla invånare så var fokus ändå på att det var invandrare som skulle

integreras på arbetsmarknaden vilket tänktes skulle bidra till minskad segregation (Lindström 2019: 110). År 1999 ersattes Blommanpengarna av Storstadssatsningen vilket pågick till 2006 och innebar lokala utvecklingsavtal med sju kommuner och 24 bostadsområden (Regeringen 2017). Det var i princip samma bostadsområden som under Blommanpengarna men den etniska faktorn hade nu tonats ned lite för att i stället framhäva det sociala och ekonomiska (Lindström 2019: 111). Följt av Storstadssatsningen och efter regeringsskiftet 2006 så kom ”den urbana utvecklingspolitiken” mellan åren 2007 – 2014 och som berörde upp till 38 stadsdelar i 21 kommuner under tiden det pågick (Regeringen 2017). Integrationspolitiken gick här från att ha fokuserat på storstäderna till att i stället skapa lokala utvecklingsavtal och där fokus blev på att bryta utanförskapet (Lindström 2019: 113). Regeringen tog år 2016 fram ett långsiktigt reformprogram som både syftar till att förbättra läget i områden med socioekonomiska utmaningar och jobba för att motverka de strukturella orsakerna bakom segregation (Regeringskansliet u.å.). Strategin innefattar fem prioriterade områden vilka är:

- Minska boendesegregationen och trångboddhet samt stärka samhällsservicen
- Lyfta skolorna och elevernas resultat
- Minska långtidsarbetslösheten
- Stärka demokratin och stödja det civila samhället
- Bekämpa brottsligheten (Regeringskansliet u.å.).

En ytterligare satsning som dåvarande regeringen gjorde i samband med framtagandet av reformprogrammet var även att inrätta en ny delegation, Delegationen mot segregation, som inrättades 2018 och lades ned i december 2022 av nuvarande regeringen. Delegationen mot segregation (Delmos) hade huvudsakligen uppdrag att sprida kunskap om segregation, koordinera insatser och stödja kommuner och andra aktörer att arbeta strategiskt och kunskapsbaserat med att minska och motverka segregation. Bland annat tog Delmos fram Segregationsbarometern där vem som helst kan ta del av statistik på olika nivåer över hur segregationen och olika utfall såsom valdeltagande, hälsa och inkomster ser ut i Sverige. När Delmos lades ned vid årsskiftet så fick Boverket i uppdrag av regeringen att fortsätta driva Segregationsbarometern och tilldelades även andra uppgifter som Delmos haft (Boverket 2022). Hur den nuvarande regeringen med Moderaterna i spetsen ska fortsätta bedriva arbetet mot segregation återstår att se.

Enligt forskning har integrations – och segregationsinsatserna sedan 90-talet och hittills mest haft betydelse för de individer som bott i de områden som åtgärder riktats mot men däremot

har de strukturella orsakerna bakom segregation inte påverkats och förbättrats vilket innebär att individer i andra områden eller som i framtiden flyttar till området inte dragit nytta av dessa (Roelofs & Salonen 2019: 33). De integrationsstrategier som använts har också kritiserats för att inte involvera de människor som berörts av åtgärderna och därmed inte fått dem att känna sig delaktiga (Lindström 2019: 112).

3 Teori

Teoretisk utgångspunkt

I den här delen presenteras de teorier och tidigare forskning som ligger till grund för undersökningen och tanken är även att läsaren ska få en förståelse för forskningsområdet. Först förklaras begreppen *segregation* och hur den kan undersökas med *grannskapseffekter* följt av teorier om några av dess *orsaker* och *konsekvenser*.

3.1 Segregation

Segregation innebär en uppdelning där människor med lika bakgrund och egenskaper lever och verkar med varandra i bostadsområden, på skolor, arbeten eller andra platser. Detta skapar polarisering mellan olika grupper vilket kan leda till en mängd negativa utfall på både individ – och samhällsnivå. Segregation är därmed ett relationellt fenomen eftersom det är grupper eller platser i förhållande till varandra som skapar den (Delmos 2021: 22); ett område eller en grupp kan alltså inte vara segregerad. De tre huvudsakliga aspekterna i segregationsforskningen är etnisk, demografisk och socioekonomisk uppdelning (Delmos 2021: 22).

Etnisk segregation innebär att individer är uppdelade efter etnisk tillhörighet, religion, nationalitet eller migrationsbakgrund.

Demografisk segregation innebär att uppdelningen är efter hushållstyp, kön eller ålder.

Socioekonomisk segregation är uppdelning av människor efter utbildningsnivå, yrke eller ekonomiska resurser.

Dessa segregationsformer går dock ofta hand i hand och särskilt socioekonomisk och etnisk segregation förekommer samtidigt (Delmos 2021:22). Utgångspunkt för den här undersökningen är socioekonomisk boendesegregation vilket alltså handlar om individer och hushåll med olika socioekonomi som bor åtskilda från varandra men även etnisk segregation kommer att beröras delvis.

3.2 Grannskapseffekter

Något som man ofta använder sig av för att undersöka segregation är grannskapseffekter vilket är teorin om att området som en individ växer upp eller bor i påverkar dennes livsval och möjligheter. Det finns olika metoder för att mäta grannskapseffekter och beroende på

vilka man använder kan man få olika resultat vilket gör det svårt att veta hur pass stor inverkan som bostadsområdet faktiskt har på livsutfallet. Den vanligaste metoden för att mäta grannskapseffekter är genom att se om de boende i samma område har liknande egenskaper såsom till exempel utbildningsnivå, inkomstnivå och etnicitet (Brandén 2018: 6). Men det finns en viss tveksamhet över det här sättet att mäta eftersom det finns en risk att överskatta grannskapets effekter. Många med högre utbildning i ett område är ett exempel på något som ofta antas ha en positiv inverkan på omgivningen på så sätt att fler väljer att utbilda sig men så behöver inte vara fallet (Wimark 2018: 14). På samma sätt behöver inte ett område där få har utbildning nödvändigtvis leda till att fler boende i området påverkas att inte utbilda sig. Därmed är grannskapseffekter omdebatterat i forskningen men trots det har många studier påvisat att de finns och har betydelse i flera utfall.

En annan faktor som man behöver tänka på när man kollar på grannskapseffekter och som avgör utgången för resultatet är vilken geografisk nivå samt geografisk indelning som man väljer att utgå från vid en undersökning. Vilka geografiska nivåer och avgränsningar man väljer att studera segregation på är upp till forskaren, vissa menar till exempel att stora ytenheter såsom kommuner, som den här studien utgår från, är mindre intressant för att studera segregation (Wimark 2018: 14).

Grannskapseffekter handlar inte heller bara om hur grannarna påverkar individen utan även faktorer såsom kvalitet på institutioner, butiker eller hur befolkning i närliggande boendeområden har det ställt är också exempel på sådant som kan påverka utfallet. Galster (2012) har sammanställt forskningen om mekanismer som kan tänkas orsaka grannskapseffekter och således påverka individers livsutfall. Han ställer upp de olika orsakerna under fyra kategorier vilka är: socialt interaktiva, miljömässiga, geografiska och institutionella (Galster 2012: 5). Den kategori som kommer beröras i den här undersökningen är några av de miljömässiga som då handlar om exponering för våld och oroskänsla för att råka ut för våld.

3.3 Orsaker till boendesegregation

När man pratar om orsaker bakom boendesegregation så kan dessa delas in i strukturella och individuella. De individuella orsakerna innebär de beteenden och preferenser som individer har angående exempelvis vilken typ av bostad, upplåtelseform och vilket område man vill bo i. De strukturella orsakerna handlar om sådant som ligger utanför individernas makt, till

exempel hur den urbana strukturen, bostadsmarknaden och inkomster ser ut och förändras vilket kan påverka hushåll att flytta. Båda dessa typer av orsaker samverkar med varandra och bidrar till boendesegregation. De individuella orsakerna kommer inte att behandlas närmre då fokus för den här studien är på de strukturella orsakerna där några av teorierna för socioekonomisk boendesegregation och för den här studien förklaras. Därmed har tre orsaksteorier valts ut att undersöka och dessa förklaras här nedan.

Planeringshypotesen

Planeringshypotesen är teorin om att den urbana strukturen, samhällsplaneringen och stadens utformning bidrar till att människor lever segregat. Det handlar till exempel om vilken typ av bostäder och upplåtelseformer som finns var i en stad eller kommun och om de finns blandade i samma område eller är uppdelade i olika stadsdelar. Detta eftersom upplåtelseformerna påverkar vilka hushållssammansättningar med olika förutsättningar som kan bo var (Andersson & Fransson 2008: 103). Ett tydligt exempel på detta är de så kallade miljonprogramsområden som domineras av hyresrätter och därmed bidragit till att många låginkomsttagare samlas i samma områden vilket skapar en uppdelning mellan olika inkomstgrupper (Brandén 2018: 9). Under 1990-talet och början av 2000-talet så omvandlades många hyresrätter i Sverige, varav majoriteten av dem i Stockholm, till bostadsrätter vilket resulterade i att låginkomsttagare flyttade ut och mer resursstarka och inrikes födda hushåll flyttade in i stället (Magnusson Turner & Andersson 2008: 37). Den urbana strukturen påverkar alltså bosättningsmönstren och begränsar framför allt individer och hushåll med låg socioekonomisk status som inte har samma möjlighet att välja bostadsområde som de socioekonomiskt starkare (Delmos 2022: 72). För att testa betydelsen av den här teorin för boendesegregationen i Sverige så kommer upplåtelseformer att analyseras närmre.

Ägarhypotesen

En annan strukturell orsak till segregation kan vara hur bostadsbolag och andra aktörer behandlar potentiella hyresgäster eller bostadsköpare vilket ägarhypotesen menar på. Här kan förekomma direkt eller indirekt diskriminering mot vissa individer eller grupper där direkt diskriminering uppstår när människor nekas att köpa eller hyra en bostad på grund av exempelvis etnicitet eller social tillhörighet. Beroende på vad hyresvärdar har för

tillträdeskrav kan individer också riskera att diskrimineras i de fall då bostadsföretag eller andra ägaraktörer selektivt väljer vem som ska få hyra eller köpa bostad (Boverket 2021:7). Det kan till exempel grunda sig i fördomar som hyres – eller bostadsvärden har men även indirekt kan individer och grupper diskrimineras om exempelvis hyresvärden har särskilda krav angående vilken typ av inkomst hyresgästen ska ha. Kommunala bostadsbolag godkänner i större utsträckning olika inkomster och anställningar såsom sjukpenning men både kommunala och privata bostadsaktörer ställer sig över lag skeptiska till försörjningsstöd och etableringsersättning som inkomstkälla (Boverket 2021: 8). Allmännyttiga bostadsbolag har dock ett samhällsansvar enligt Allbolagen att erbjuda ett varierat utbud av hyresbostäder till alla oavsett inkomst, ursprung, ålder eller hushållstyp (Sveriges Allmännytta u.å.). Ju fler bostadsbolag som inte godkänner alla typer av inkomster samt selektivt väljer sina hyresgäster desto mer begränsas vissa individer och hushåll med var de kan bosättas sig i en kommun. Vissa forskare menar att allmännyttiga bostäder skulle kunna ge låginkomsttagare en större möjlighet att bo i mer välbärgade områden så länge som bostäderna finns utspridda i olika typer av områden i en stad och så länge hushållen tilldelas bostäderna (Korsu & Wenglenski 2010: 2302). Med utgångspunkt i den här teorin kommer undersökningen därför att se på bostadsägares betydelse för boendesegregationen.

Polariseringstesens

En faktor som enligt polariseringstesens och tidigare studier spelar en stor bidragande roll för ökad segregation är inkomstskillnader som gör att klyftan mellan socioekonomiskt svaga och starka grupper växer. De mer välbärgade blir då rikare och de socioekonomiskt svagare blir fattigare i jämförelse med varandra. Även om Sverige ur ett nationellt perspektiv är ekonomiskt jämlikt så visar studier att inkomstjämligheterna har ökat sedan 1990-talet (Liang 2021: 2) vilket bidrar till boendesegregationen. Andel invånare som bor i stadsdelar med hög koncentration av låginkomsttagare har ökat samtidigt som stadsdelar med blandade inkomstgrupper har minskat (Malmberg & Clark 2020: 279). Boendesegregationen drivs således på mest av de med hög inkomst eftersom de har större möjlighet att välja var de vill bo medan låginkomsttagare begränsas mer. Segregation kan därmed vara antingen frivillig, för de som kan välja, och ofrivillig, för de som inte kan välja (Boverket 2023). En jämförande studie av Västerås och Eskilstuna visar att det blivit en större klasskillnad mellan rika och fattiga områden och polarisering baserat på inkomst mellan åren 2002 – 2012, även om det inte visade någon påverkan på livskvaliteten (Fell et al. 2019: 78). Musterd et al. (2017) har

undersökt de institutionella och strukturella orsakerna bakom ökad segregation i 12 olika huvudstäder i Europa där de bland annat kollar på ginikoefficienten vilket visade sig vara en orsaksförklaring till den ökande rumsliga segregationen även om det även finns fler orsaksförklaringar (Musterd et al. 2017: 1076 – 1077). Med utgångspunkt i den här teorin kommer därför studien att se på hur inkomstspridningen ser ut i kommunerna.

3.4 Segregationens konsekvenser

I detta avsnitt presenteras några av de faktorer som enligt forskningen påverkas av grannskapseffekter och således är konsekvenser av boendesegregation. Det ska nämnas att det finns fler konsekvenser än de som tas upp här men för att begränsa studien så har fyra av de mest relevanta och som den här undersökningen syftar till att se på valts ut som utgångspunkt.

Demokrati och civilsamhälle

Det politiska deltagandet har enligt tidigare studier visat sig variera mellan olika områden. En undersökning av Delmos visar att invånare, oberoende av bakgrundsfaktorerna kön, utbildningsnivå, ålder eller födelse land, deltar politiskt i olika utsträckning vilket tyder på att socioekonomi och boendemiljön spelar den huvudsakliga rollen för utfallet (Delmos 2020: 8). Undersökningen visar skillnader på så sätt att boende i områden med socioekonomiska utmaningar deltog i lägre utsträckning jämfört med boende i andra områden samt riket som helhet både vad gällde valdeltagande och engagemang i civilsamhället samt hade lägre kunskap om och tillit till andra människor och samhällsinstitutioner (Delmos 2020: 96). Det visade sig även finnas en skillnad mellan invånare i områden på landsbygden och i tätorter där de boende på landsbygden deltog politiskt i lägre utsträckning och hade lägre tillit än invånare i städer (Delmos 2020: 96). Detta tyder dels på att det både existerar segregation vad gäller invånare med olika socioekonomiska förhållanden samt mellan stad och land, dels bevisar det att boendeområde spelar en avgörande roll för hur pass delaktiga individer känner sig i samhället. Undersökningen innefattade även hur stort förtroende respondenterna har för olika samhällsinstitutioner såsom polisen, domstolarna och riksdagen (Delmos 2020: 83). Även här visade det sig att invånare i socioekonomiskt svaga områden hade lägre förtroende än invånarna i riket när det gällde de flesta institutionerna som det frågades om.

En intervjustudie om ungas syn på demokrati visade också att unga i socioekonomiskt svaga områden har ett svagare intresse för de allmänna valen eftersom de är mer skeptiska till att

faktiskt kunna påverka samhällsutvecklingen och sina liv (Abdelzadeh & Lundberg 2022: 63). Detta kan sägas vara problematiskt på flera plan. Först och främst är det problematiskt för de individer som känner sig utanför eller icke behövda för samhället vilket kan ha negativa inverkningar på deras livschanser. För det andra kan ett lågt politiskt deltagande och engagemang i ett område leda till att området missgynnas vad gäller politiska beslut och resurser jämfört med andra områden där fler röster hörs. För det tredje blir det även problematiskt för demokratin om individer inte känner att de kan påverka samhället eftersom högt valdeltagande brukar vara ett tecken på att demokratin i ett land fungerar bra (Delmos 2020: 98).

Med tanke på att studierna som nämns här ovan har visat att olika beteenden och känslor som berör demokratin och civilsamhället på olika sätt påverkas av grannskapseffekter och således var man bor är detta därför något som den här undersökningen vill se närmre på. Utifrån de tidigare studierna väljs därför tre variabler ut att se närmre på vilka är *valdeltagande*, *förtroende för institutioner* och *tillit till andra människor*.

Arbete och utbildning

Arbetslöshet och utbildningsnivå är vanliga faktorer att undersöka inom grannskapseffekt – och segregationsforskningen då låga inkomster i ett bostadsområde ofta innebär högre grad av arbetslöshet. När det gäller studier om arbetsmarknadsutfall så finns det ofta kausala effekter med grannskapet även om de är svaga (Brandén 2018: 25) och det ska också sägas att arbetsutfall även korrelerar med utbildningsgrad eftersom utbildning kan leda till större chans att få jobb. Delegationen mot segregation har gjort en studie där de undersöker individers arbetsmarknads – och utbildningsutfall genom att kolla på var de bodde när de var 16 respektive 34 år (Delmos 2022: 40). Resultatet av studien visade att sannolikheten för att vara behöriga för gymnasiet vid 16 års ålder och ha en gymnasieexamen vid 19 års ålder minskade i områden där de socioekonomiska förutsättningarna försämrades vilket visade samband med sysselsättningsgraden och arbetsinkomst senare i livet. En annan undersökning av Andersson och Malmberg (2015) där de undersöker individers uppväxtområdes betydelse för vilken utbildning de har när de vuxit upp visar att individer har mycket större sannolikhet att ha en högre utbildning om de är uppväxta i ett grannskap med många andra högre utbildade (Andersson & Malmberg 2015: 2131). Flera studier visar även samband mellan etnisk segregation och arbetsutfall där utfallet kan vara antingen positivt eller negativt beroende på

om den egna etniska gruppen arbetar i hög grad eller inte. En studie över olika stadsdelar i Paris visar att, allt annat lika, lågutbildade riskerar att vara arbetslösa längre om de bor i områden med hög fattigdom och där det är dålig tillgång till jobb (Korsu & Wenglenski 2010: 2301). De föreslår åtgärder som handlar om att både stödja lågutbildade att kunna lämna fattiga bostadsområden för att i stället bo i mer välbärgade områden och även uppmuntra medel- och överklassinvånare att flytta till de fattiga områdena, det senare alternativet ser de dock som svårt eftersom de flesta som har råd att välja inte vill bo i fattiga områden (Korsu & Wenglenski 2010: 2302).

Med utgångspunkt i dessa studier har tre variabler valts ut att studera på kommunnivå och dessa är *långtidsarbetslöshet, förvärvsfrekvens* och *utbildningsnivå*.

Brott och trygghet

Forskning om segregation och brott är också som allra vanligast på bostadsområdesnivå och är kluven huruvida samband finns eller inte. Generellt sett så visas ett tydligt samband men dessa är oftast inte kausala då det är andra faktorer som skiljer sig mellan bostadsområden och därmed kan spela in och påverka utfallet (Brandén 2018: 30). Vissa studier visar dock ett kausalt samband mellan grannskap och stöldbrott samt känsla av otrygghet. Till exempel visar en rapport från Institutet för Framtidsstudier att det finns en korrelation mellan områden med lägre resurser och utsatthet för stöld och skadegörelse (Estrada & Nilsson 2006: 18). En studie av Pearson et al. (2015) visar att ju större andel brott som begås i individers omgivning desto mer oro känner de, däremot tycks vilken typ av brott inte spela någon större roll. Undersökningen visade även att det fanns en korrelation mellan högre social fragmentering i grannskapsområdet och oro för att utsättas för brott (Pearson et al. 2015: 177). En annan studie av Pearson visar också att oro för brott har en negativ påverkan på psykiska och fysiska hälsoutfall samtidigt som den faktiska nivån av brottslighet inte har det (Pearson & Breetzke 2014: 291).

Med dessa studier som utgångspunkt har två variabler valts ut att undersöka på kommunnivå där den ena är *antal brott* och den andra *upplevd känsla av oro*.

Hälsa

En faktor som i högsta grad påverkar individers livsutfall är hälsan vilket också är ett av de mest undersökta områdena inom segregationsforskningen. Många studier visar att hälsan kan

påverkas på olika sätt av grannskapseffekter även om det inte är helt klarlagt varför (Brandén 2018: 32). Skillnaden mellan människors livsutsikter samt ojämlikhetskoefficienten i olika geografiska områden har ökat sedan 1990-talet (Therborn 2016: 23). Bland annat varierar människors medellivslängd där gruppen med lägre utbildningsnivå och lägre inkomst lever kortare än de med högre inkomst och högre utbildningsnivå (Therborn 2016: 23). Även kroniska sjukdomar såsom lungsjukdomar, hjärtkärlsjukdomar och diabetes utbryter tidigare hos de socioekonomiskt och utbildningsmässigt svagare grupperna. Bland annat visade en studie i Finland och Norge att män respektive kvinnor med grundskoleutbildning som högsta utbildning levde sju - åtta respektive fem år längre som sjuk jämfört med de andra långvarigt sjuka med längre utbildning som deltog i studien (Therborn 2016: 25). En undersökning av Andersson & Malmberg (2015) visar även att återhämtning efter sjukdom påverkas av kontexten på så sätt att individer i grannskap där sysselsättningsnivån är hög ökar chansen till återhämtning och i områden där många har sjukpenning så minskar chansen (Andersson & Malmberg 2015: 26).

Utifrån dessa studier kommer det att undersökas hur hälsan ser ut och skiljer sig på kommunnivå genom att se på *andel som erhåller sjukpenning*.

4 Metod och material

I detta avsnitt presenteras hur undersökningen ska göras och mer ingående information om de variabler som valts ut. Först förklaras den forskningsdesign och forskningsmetod som undersökningen har följt av ”mätinstrument” vilket är de variabler som används för att operationalisera undersökningsfaktorer. Orsaks – och konsekvensvariablerna med specificerade indikatorer ställs upp i tabeller för att ge läsaren en tydlig överblick på dessa. Därefter förklaras analysmetoder följt av hur hänsyn till validitet och reliabilitet har tagits i uppsatsens genomförande.

4.1 Forskningsdesign och forskningsmetod

Den här studien har en kvantitativ design eftersom syftet är att testa om det finns samband mellan variabler och således visa det med siffror, tabeller och diagram. Valet av kvantitativ metod är också naturligt i det här fallet eftersom många analysenheter är objekt för undersökningen, närmare bestämt 290 kommuner. Studien har en deduktiv ansats eftersom den utgår från tidigare teorier och forskning, i det här fallet om segregation, för att testa om de kan appliceras på kommunnivå. För att undersöka variabler för så många analysenheter används förutom tabeller och diagram även SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) där regressionsanalys och korrelationsanalys kommer att utföras. Med dessa metoder kommer det vara möjligt att dra slutsatser om samband mellan de undersökta variablerna och således kunna säga något om boendesegregationen i Sverige. Nackdelen med den här typen av design och metod är att det blir svårare att göra någon mer detaljerad och ingående analys av kommunerna som man hade kunnat göra om man exempelvis endast kollade på en eller några kommuner. Fördel däremot är att det kommer vara möjligt att dra slutsatser om hur boendesegregationen påverkar och påverkas av variabler på en övergripande nivå i alla kommunerna.

4.2 Material

I en kvantitativ studie så behöver begrepp operationaliseras till indikatorer som går att undersöka (Bryman 2018: 204) vilka i det här fallet består av olika statistik och data. Som utgångspunkt för undersökningen och som ett mått på graden av segregation så används ojämlikhetsindex framtaget av Delegationen mot segregation (Delmos) där alla kommuner har ett segregationsindex mellan 0 – 100. För att undersöka sambandet mellan graden av

segregation och olika orsaker och konsekvenser av den så används statistik från olika nationella och offentliga undersökningar. Den mesta av statistiken är hämtad från SCB men en del av den även från BRÅ och arbetsförmedlingen där all statistik är från mellan åren 2020 – 2022.

När det kommer till att använda sig av så kallad sekundär data finns det både för – och nackdelar som behöver beaktas. Den huvudsakliga fördelen för den här undersökningen är att det med existerande statistik är möjligt att undersöka segregationen i alla Sveriges kommuner samtidigt och med flera olika variabler för att få en så bred bild som möjligt på området. Detta hade inte varit möjligt om insamling av statistik hade gjorts på egen hand. De främsta nackdelarna med sekundärdata handlar om att man inte har samma koll och kontroll över statistiken som man hade haft om den insamlats på egen hand (Bryman 2018: 388 – 289). Dessa risker kan dock minskas genom att välja tillförlitliga källor för statistiken och genom att ”lära känna” materialet. Därför förklaras det noggrant varifrån statistiken hämtas samt vad den betyder, till exempel vilken fråga som ställts om siffrorna hämtas från en surveyundersökning. En svårighet med att använda statistik från nationella enkätundersökningar är eftersom svaren är subjektiva och det går inte heller att veta om respondenterna har förstått frågan eller angett det svarsalternativ som de verkligen tycker. Trots detta anses svarsstatistik från enkätundersökningarna relevanta att använda i den här undersökningen för att få en uppfattning om invånarnas åsikter och beteenden i kommunerna. Genom att använda och jämföra statistik från lite olika källor är tanken också att dessa kan komplettera varandra och ge en mer trovärdig bild av resultatet.

4.3 Mätinstrument

Ojämlighetsindex

Som ett mått på den socioekonomiska boendesegregationen så används alltså ojämlikhetsindex från år 2020 vars mått baseras på skillnader i bosättningsmönster mellan olika socioekonomiska grupper. Måttet mäter utifrån olika så kallade DeSo (Demografiska Statistikområden) som är en regional indelning av kommuner. Om en inkomstgrupp är överrepresenterad i ett sådant område så är det ett tecken på att människor med olika socioekonomi lever frånskilda från varandra och således finns en segregation (Delmos u.å.). För att mäta socioekonomin finns det även en indelning av olika inkomstgrupper. Det finns fem olika sådana vilka kallas kvintiler (inkomstgrupper) där den lägsta inkomstgruppen är kvintil 1 och den högsta inkomstgruppen kvintil 5. Ojämlighetsindexet mäter hur ojämn

fördelningen är mellan kvintil 1 i olika DeSo i relation till kvintil 5 (Delmos u.å.). Kommunerna kan ha ett indexvärde på mellan 0 – 100 där ju högre värde desto högre grad av segregation. Ojämlighetsindexet kan förändras över tid och antingen öka eller minska beroende på invånarens bosättningsmönster; om hög – och låginkomsttagare i en kommun till exempel skulle börja bosätta sig mer blandat så minskar värdet på indexet (Delmos u.å.).

Orsaksvariabler

I tabell 1 så presenteras de oberoende variabler och indikatorer som ligger till grund för analysen av segregationens orsaker. Här har de tre teorierna planeringshypotesen, polariseringsteorin samt ägarhypotesen, som förklaras tidigare i uppsatsen, valts ut och utifrån dessa operationaliseras de till att se på *andel hyresrätter*, *ginikoefficient* och *andel allmännyttiga bostadsbolag*. I Tabell 1 visas alla variabler.

Tabell 1. Orsaksvariabler

Faktor	Oberoende variabel	Beskrivning	Källa
Planeringshypotesen	Andel hyresrätter	Andel hyresrätter av upplåtelseformerna hyresrätt, bostadsrätt och ägarrätt som finns per kommun. Gäller hustyperna småhus, flerbostadshus, övriga hus och specialbostäder.	SCB 2022
Polariseringstesen	Gini-koefficient	Belyser ojämnheten i inkomstfördelningen och kan ha ett värde mellan 0 och 1. Ju högre värde desto större ojämnhet.	SCB 2021
Ägarhypotesen	Andel allmännyttiga bostadsbolag	Andel allmännyttiga bostadsbolag av alla ägarkategorier som finns i kommunerna. Gäller småhus, flerbostadshus, övriga hus samt specialbostäder.	SCB 2022

Utfallsvariabler

Här nedanför i tabell 2 så presenteras de olika politiska och sociala utfall vars samband med nivån på ojämlikhetsindexet ska undersökas. Inkomst och etnicitet används som bakgrundsvariabler för att se hur dessa korrelerar med de olika utfallen och därmed ge en bredare bild av boendesegregationen. Specifikt så används statistik för kommunerna på *disponibel inkomst per konsumtionsenhet* och *andel utrikesfödda* och även om dessa inte ger en helhetsbild av de olika faktorerna så antas de ändå ge ett visst hum om hur de korrelerar med de sociala och politiska utfallen samt med ojämlikhetsindex. Övriga utfallsvariabler representerar de olika kategorierna av sociala och politiska utfall som är utgångspunkt för konsekvenserna av segregation.

Tabell 2. Utfallsvariabler.

Faktor	Beroende variabel	Beskrivning	Källa
Inkomst	Disponibel inkomst per konsumtionsenhet 2021	Disponibel medianinkomst per konsumtionsenhet används som en bakgrundsvariabel för att se hur inkomst korrelerar med variablerna.	SCB 2021
Etnicitet	Andel utrikesfödda 2022	Eftersom socioekonomi och etnicitet ofta korrelerar så används andelen utrikesfödda per kommun som en bakgrundsvariabel.	SCB 2022
Politiskt deltagande	Valdeltagande i riksdagsvalet 2022	Andel som röstade i riksdagsvalet 2022.	SCB 2022

Förtroende för institutioner	Förtroende för polisen	Andel 16 – 84 år som svarat att de har ”mycket/ganska stort förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete”.	BRÅ (NTU) 2021 - 2022
Social tillit	Andel som känner låg tillit till andra människor	Andelen som har svarat ”mycket/ganska dåligt” på frågan ”tycker du att man kan lita på människor?”	SCB (Medborgarundersökningen) 2022
Arbete	Förvärvsfrekvens	Andel förvärvsarbetande.	(Ekonomifakta) SCB 2021
Långtidsarbetslöshet	Andel långtidsarbetslösa	Antal invånare 25 – 64 år som varit öppet arbetslösa eller i program med aktivitetsstöd i minst sex månader, dividerat med totalt antal invånare 25 – 64 år som är öppet arbetslösa eller i program med aktivitetsstöd. Avser årsmedelvärde.	(Kolada) Arbetsförmedlingen 2022
Utbildning	Andel högutbildade	Andel invånare med eftergymnasial utbildning.	SCB 2022

Hälsa	Antal helårsekvivalenter som försörjs med sjukpenning.	Antal helårsekvivalenter 20 – 64 år som försörjs med sjukpenning.	SCB 2022
Trygghet	Andel som känner otrygghet	Andel av befolkningen (16 – 84 år) som svarat att de <i>”känner sig mycket/ganska otrygga vid utevistelse kvällstid i det egna bostadsområdet”</i> .	BRÅ (NTU) 2021 - 2022
Brott	Andel anmälda brott	Andel anmälda brott per 100 000 invånare.	BRÅ 2022

4.4 Analyismetod

För att göra undersökningen så används alltså olika metoder eftersom tre olika frågeställningar om den socioekonomiska boendesegregationen i Sverige syftar till att besvaras. Eftersom all data som används är i procentandel eller antal så har variablerna en inbördes rangordning med lika stora avstånd mellan kategorierna vilket gör dem till kvot - /intervallvariabler (Bryman 2018: 409). Den huvudsakliga variabeln som testas är ojämlikhetsindex och då olika frågor ska undersökas så får denna agera både som beroende och oberoende variabel.

Analys av socioekonomiska boendesegregationen – tabeller och diagram

Den första frågeställningen som ska besvaras handlar om hur segregationen ser ut i Sverige idag och för att analysera det så används ett stapeldiagram samt tabeller för att få en överblick och uppfattning om hur segregationen ser ut. De tio mest och minst segregerade kommunerna undersöks närmre för att se om de liknar eller skiljer sig åt gällande olika aspekter.

Segregationens orsaker - regressionsanalys

Vid undersökning av studiens andra frågeställning och för att ta reda på segregationens orsaker så används regressionsanalys eftersom det är ett bra sätt att mäta sambandet mellan en beroende variabel och två eller flera oberoende variabler. I det här fallet används tre oberoende variabler som antas kunna visa samband med den beroende variabeln ojämlikhetsindex vilket gör att det blir en multivariat regressionsanalys. Utifrån regressionsanalysen väljs de viktigaste resultatmått ut och ställs upp i en tabell för att kunna analyseras och dessa är *standardiserade koefficienten (Beta)* och *justerat R²*. Även *signifikans* är relevant att ta med eftersom det visar om resultatet sannolikt beror på slumpen eller inte. Gränsen för signifikansnivån är $p < 0,05$ vilket betyder att om siffran är högre än fem procent så beror resultatet sannolikt på slumpen och i sådant fall accepteras nollhypotesen (Bryman 2018: 424). Standardiserade koefficienten (Beta) används eftersom den visar hur mycket den beroende variabeln i genomsnitt påverkas och i vilken riktning när en oberoende variabel ökar. Justerat R² är relevant eftersom den säger hur pass mycket av variationen i den beroende variabeln som kan förklaras av de testade oberoende variablerna.

Segregationens konsekvenser - korrelationsanalys

För att besvara den tredje frågeställningen så används korrelationsanalys vilket är en typ av bivariat analys där sambandet mellan två variabler testas. Pearson's r visar en koefficient mellan 0 och 1 där ju närmre siffran 1 desto starkare samband och den visar även om

riktningen på sambandet är positivt eller negativt. I det här fallet så är ojämlikhetsindex den huvudsakliga och oberoende variabeln som testas mot flera beroende variabler för att se om samband mellan dem finns. Däremot kommer det inte kunna sägas något om kausalitet eftersom det inte går säkert att säga vilken variabel som påverkar den andra. Även samband mellan de andra variablerna kommer i viss mån att analyseras och därmed blir det en typ av hierarkisk analys där Pearsons korrelationsvärde och signifikansnivån visas. Även här gäller att om signifikansnivån är högre än fem procent ($p < 0,05$) så gäller nollhypotesen. För att mäta effekten av korrelationerna så används även Cohens mall där tre olika nivåer av effekter kan mätas, dessa tre är:

- $r = .10$ (svag effekt) där effekten förklarar 1% av den totala variationen.
- $r = .30$ (mellanstark effekt) där effekten står för 9% av den totala variationen.
- $r = .50$ (stark effekt) där effekten står för 25% av variationen. (Field 2009: 57)

4.5 Validitet och reliabilitet

För att validitet och reliabilitet ska uppnås så krävs det att man mäter det som man syftar till att mäta och att studien visar samma resultat om analysen skulle upprepas eller utföras av andra forskare med samma metod. För att säkerställa att validiteten uppnås för den här undersökningen så har den för det första utgått från metoder som tidigare forskare har använt för att mäta segregation och med faktorer som enligt tidigare forskning har visat sig påverka och påverkas av segregation. Syftet med den här undersökningen är att testa sambandet mellan socioekonomisk boendesegregation och variabler om orsaker och konsekvenser. Detta innebär dock inte att det finns ett kausalt samband mellan boendesegregationen och variablerna. Det är problematiskt att undersöka och kunna säga något om vad det är som ligger bakom ett utfall eftersom det kan vara många olika saker, därför är det i första hand korrelationen mellan variablerna som är det intressanta.

Begreppsvaliditet är också viktigt i en kvantitativ studie eftersom indikatorerna som väljs måste representera den teori som ligger till grund. Även här har utgångspunkten varit tidigare studier och teorier som har undersökt de faktorer som valts att se på med liknande indikatorer. Dock ska sägas att det finns många olika indikatorer som kan användas för varje variabel vilket så klart kan ge olika resultat beroende på vilken man ser på. Att endast använda en indikator per begrepp kan även innebära problem då kanske endast en delvis bild ges av något och riskerar ett missvisande resultat (Bryman 2018: 206). För att stärka reliabiliteten används

därför flera indikatorer från variablerna samt analyseras mot varandra då flera av dem enligt tidigare forskning brukar förekomma samtidigt.

När det gäller generalisering av resultatet i den här studien så finns det både svagheter och styrkor. Eftersom studien kan sägas vara en totalundersökning där alla Sveriges kommuner undersöks samtidigt så är det alltså inte möjligt att generalisera resultatet till fler kommuner och det kan även vara svårt att dra slutsatser om kommuner eller städer i andra länder eftersom de kan skilja sig åt och se väldigt annorlunda ut mot i Sverige. Därmed kan generalisering av resultatet sägas vara en svaghet med den här undersökningen samtidigt som den är omfattande i sig och ämnar säga något om boendesegregationen i *alla* Sveriges kommuner. Att undersöka segregationen på kommunnivå med ojämlikhetsindexet kan dock även det innebära viss problematik eftersom endast en övergripande bild kan ges och inte en detaljerad av hur bostadsområden ser ut och skiljer sig åt i kommuner. Kommunerna är också väldigt olika på flera sätt såsom storleksmässigt, geografiskt och befolkningsmässigt vilket man får ha i åtanke vid analys av resultatet.

5 Resultat

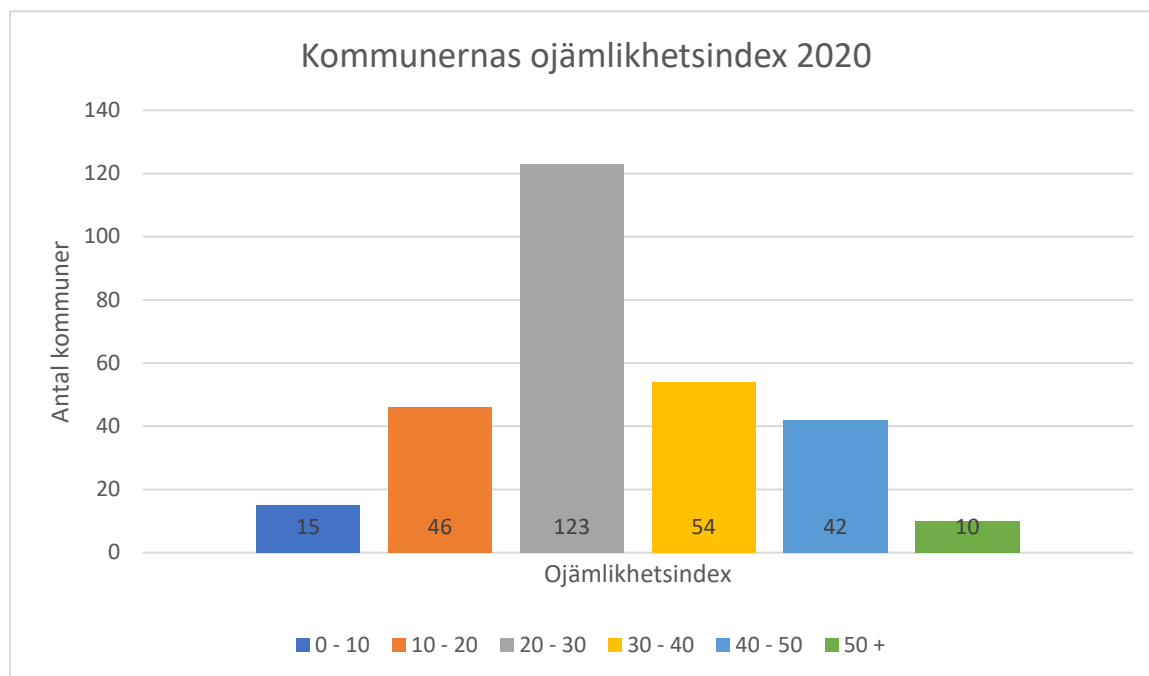
I den här delen presenteras resultatet av de analyser som gjorts till varje frågeställning. Först presenteras ett diagram över ojämlikhetsindexet i alla Sveriges kommuner samt en tabell med de tio kommuner med högst och lägst ojämlikhetsindex. Därefter presenteras en tabell med resultatet från regressionsanalysen där orsaksvariablerna testats och sist presenteras korrelationsanalysen med de testade utfallsvariablerna.

5.1 Den socioekonomiska boendesegregationen i kommunerna

Den första frågeställningen som ska undersökas är hur den socioekonomiska boendesegregationen ser ut i Sverige idag och om något mönster mellan de med hög respektive låg grad av segregation kan utläsas.

I Diagram 5.1 så kan vi se att nästan hälften av de 290 kommunerna (123st) har ett ojämlikhetsindex mellan 20 och 30. Grupperna med lägst och högst index innehåller endast några kommuner (15 respektive 10 kommuner) medan övriga kategoriindelningar innehåller ungefär lika många kommuner (46, 54 och 42).

Diagram 5.1 Ojämlikhetsindex i Sveriges kommuner 2020

(Delmos 2020).

I Tabell 5.1 så har de tio kommuner med högst och de tio kommuner med lägst ojämlikhetsindex ställts upp och utifrån det kan vi se att alla kommuner har ett index på mellan 0,6 (Sorsele) och 60,30 (Huddinge). (Se även bilaga för ojämlikhetsindexet i alla kommuner). För att kunna jämföra och urskilja likheter och olikheter mellan kommunerna så visas även antal DeSo, befolkningsmängd, medianinkomst per hushåll, ekonomisk standard¹, utbildningsnivå och etnicitet i tabellen.

¹ Låg ekonomisk standard avser hushåll vars inkomst är mindre än 60% av medianvärdet för riket och hög ekonomisk standard avser hushåll vars inkomst är dubbelt så hög som medianvärdet för riket.

Tabell 5.1. De tio kommuner med högst respektive lägst ojämlikhetsindex.

Kommuner	Ojämlikhet index 2020	Antal DeSo	Befolkning	Disponibel inkomst för hushåll 2021, median, tkr	% ekonomisk standard hög (låg) 2021	% utbildade hög (låg) 2022	% utrikes-födda
Högst ojämlikhetsindex							
Huddinge	60,3	60	113 234	480,3	7,8 (12,8)	32,4 (10,9)	31,29
Botkyrka	59,1	50	94 847	422,2	3,8 (18,9)	21,6 (17,5)	43,66
Landskrona	56,3	23	46 305	372,6	5,0 (19,6)	21 (14)	27,45
Göteborg	54,1	306	583 056	389,5	7,6 (16,6)	38,6 (9,7)	29,14
Sollentuna	54	40	73 990	542,6	16,1 (9,6)	43,8 (7,2)	28,54
Malmö	53,9	192	347 949	362,0	6,3 (22,7)	36,3 (11,3)	35,57
Burlöv	51,7	10	19 312	397,7	3,9 (17,3)	26 (13,5)	34,41
Oxelösund	51,1	7	11 995	358,9	3,7 (17,4)	14 (13,2)	21,88
Sigtuna	50,9	24	49 537	437,2	6,0 (16,6)	21,9 (14,2)	37,49
Helsingborg	50,9	80	149 280	390,2	7,1 (17,1)	27,5 (12,1)	28,06
Lägst ojämlikhetsindex							
Sorsele	0,6	2	2442	320,7	3,7 (17,3)	16,4 (10,5)	12,81
Färgelanda	5,1	4	6658	358,2	3,0 (19,4)	13,6 (15,7)	11,55
Arjeplog	5,3	2	2718	339,1	3,0 (14,7)	16,4 (10,9)	10,99
Mullsjö	5,7	4	7385	403,5	3,7 (13,4)	20,7 (11,7)	11,88
Torsby	7	8	11 549	335,4	4,3 (18,1)	16,4 (10,8)	13,93
Uppvidinge	7,4	6	9498	358,3	3,7 (20,8)	13,4 (18,1)	22,98
Åsele	7,9	2	2805	308,2	2,5 (21,6)	15,8 (10,9)	12,47
Dals-Ed	8,3	3	4761	328,1	3,8 (18,4)	15,4 (15)	14,45
Dorotea	8,5	2	2498	304,6	2,1 (17,8)	14,7 (10,3)	7,83
Karlsborg	9,1	5	6962	370,7	4,4 (12,8)	20,3 (9,2)	9,22

5.2 Orsaker till segregation

För att undersöka den andra frågeställningen i den här studien så har alltså en regressionsanalys gjorts för att se korrelationen mellan ojämlikhetsindex och faktorerna *andel hyresrätter*, *ginikoefficient* och *andel allmännyttiga bostadsbolag*. I tabell 5.2 presenteras resultatet.

Resultatet visar att andel hyresrätter och ginikoefficient visar statistisk signifikans medan andel allmännyttiga bostadsbolag inte gör det. Andel hyresrätter visar $\beta = 449$ och ginikoefficienten $\beta = 196$ och därmed korrelerar båda positivt med ojämlikhetsindex. Justerade R^2 visar att cirka 19% av kommunernas ojämlikhetsindex kan förklaras med de tre testade variablerna.

Tabell 5.2 *Regressionsanalys. Effekten på ojämlikhetsindex.*

<i>Variabler</i>	<i>Standardiserade koefficienter (Beta)</i>
Planeringshypotesen	
Andel hyresrätter	,449***
Polariseringstesen	
Ginikoefficient	,196***
Ägarhypotesen	
Andel allmännyttiga bostadsbolag	-,045
<i>Justerad R²</i>	,192

*Not. ***p<.001*

5.3 Konsekvenser av segregation

Här nedan i Tabell 5.3 så presenteras resultatet av korrelationsanalysen med de olika utfallsvariabler samt bakgrundsvariabler som testats mot ojämlikhetsindex.

I tabell 5.3 så kan vi se att alla korrelationer mellan ojämlikhetsindexet och de testade variablerna är signifikanta.

Gällande effekten på korrelationerna mellan ojämlikhetsindex och de olika utfallsvariablerna så kan resultatet sägas visa en svag effekt när det gäller variablerna tillit till andra människor (.18), förtroende för polisen (.18) och valdeltagande (-.17).

Ett starkare samband som ligger lite mitt emellan svag och mellanstark effekt är förvärvsarbetande som visar -.26 och en stark effekt kan sägas finnas vad gäller variablerna långtidsarbetslösa (.46), andel som känner otrygghet (.53), anmälda brott (.46) och andel som erhåller sjukpenning (.46).

När det gäller bakgrundsvariablerna så visar disponibel inkomst mellan svag och mellanstark effekt (.23) och utrikesfödda (.51) och hög utbildning (.46) visar stark effekt.

Tabell 5.3 Korrelationsanalys. Konsekvenser av segregation.

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	Ojämlighetsinde _2020	Pearson Correlation	1	,23**	,51**	,46**	,46**	-,26**	,53**	,46**	,18**	,46**	,18**	-,17**
2	Disponibel inkomst per konsumtionsen- het median 2021	Pearson Correlation		1	,04	,71**	-,11	,43**	-,07	-,13*	-,47**	,09	,29**	,47**
3	Andel utrikesfödda 2022	Pearson Correlation			1	,14*	,38**	-,59**	,59**	,63**	,51**	,31**	-,20**	-,68**
4	Andel högutbildade 2022	Pearson Correlation				1	-,001	,15*	-,03	,12*	-,52**	,43**	,39**	,34**
5	Långtidsarbetslö- sa årsmedelvärde 2022	Pearson Correlation					1	-,49**	,57**	,34**	,43**	,16**	-,13*	-,15*
6	Förvärvsfrekven- s 2021	Pearson Correlation						1	-,42**	-,52**	-,56**	-,16**	,34**	,56**
7	Andel som känner otrygghet 2021 - 2022	Pearson Correlation							1	,56**	,67**	,19**	-,27**	-,34**
8	Anmälda brott per 100 000 invånare 2022	Pearson Correlation								1	,49**	,49**	-0,12	-,50**
9	Låg tillit till andra människor 2021 - 2022	Pearson Correlation									1	0,01	-,46**	-,60**
10	Antal helårsekvivalenter med sjukpenning	Pearson Correlation										1	,15*	-,12*
11	Mycket/ganska stort förtroende för polis	Pearson Correlation											1	,37**
12	Valdeltagande_2 022	Pearson Correlation												1

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* . Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

6. Analys av resultat

I detta avsnitt analyseras resultatet från tabeller och diagram och kopplas ihop med den tidigare forskningen och teorierna. Detta avsnitt har delats in i tre delar där studiens resultat för de tre frågeställningarna analyseras var för sig.

6.1 Analys av den socioekonomiska boendesegregationen i kommunerna

För att lättare analysera segregationen i Sveriges kommuner så gjordes alltså ett diagram och en tabell. Indelningen av kommuners ojämlikhetsindex i Diagram 5.1 ska tas med en nypa salt eftersom den endast skapats för att tydligare kunna illustrera hur segregationen ser ut och därför säger inte kategorierna i sig något. Däremot visar kategoriseringen att Sveriges kommuner har väldigt olika grad av socioekonomisk boendesegregation och med tanke på att medelvärdet för kommunernas ojämlikhetsindex är cirka 28 så skulle man kunna säga att kommunerna i kategori fyra till sex (totalt 106 kommuner) har relativt hög grad av segregation. Därmed kan det konstateras att mer än en tredjedel av Sveriges kommuner upplever en hög grad av socioekonomisk boendesegregation mot genomsnittet.

I tabell 5.1 med de tio kommuner med högst ojämlikhetsindex kan vissa mönster urskiljas. För det första tycks alla de kommuner med högst grad av segregation vara storstäder eller förorter till större städer och då främst runt Stockholm och Malmö. Således ligger alla tio kommunerna i södra delen av Sverige vilket skiljer sig från de tio kommuner med lägst ojämlikhetsindex som alla tycks vara glesa landsbygdskommuner med liten befolkningsmängd och även vara spridda över hela Sverige.

Den främsta anledningen till att antal DeSo togs med i tabellen är eftersom ojämlikhetsindexet räknas ut bland annat utifrån antalet DeSo i en kommun vilket även baseras på folkmängd (Delmos u.å.) och därför kan denna bidra till resultatet på graden av segregation. Utifrån tabell 5.1 kan dock konstateras att antalet DeSo inte verkar ha en nämnvärt stor betydelse för ojämlikhetsindexet eftersom de tio kommunerna med högst index har väldigt spridda siffror; från Oxelösunds sju områden och upp till Göteborgs 306. Detta bevisar det som segregationsforskningen på senare tid har börjat belysa, att boendesegregation inte bara finns i eller visar sig mest i stora städer (Fell et al. 2019: 67).

Det kan även konstateras utifrån tabellen att den disponibla medianinkomsten för hushåll generellt är högre i kommunerna med högst ojämlikhet än i de med lägst. Medelvärdet för kommunernas inkomst i de mest segregerade kommunerna är cirka 415 tkr och medelvärde

för de minst segregerade kommunernas inkomst är 343 tkr vilket innebär att det skiljer 72 000 kronor i snitt mellan hushållens disponibla inkomster.

När man ser på den ekonomiska standarden i kommunerna så skiljer sig inte andelen invånare med låg ekonomisk standard nämnvärt mellan de tjugo kommunerna. Däremot kan man uttyda att andelen med hög ekonomisk standard är större i de mer segregerade kommunerna även om andel med låg ekonomisk standard är större. Den enda kommun av dessa som har en större andel med hög än låg ekonomisk standard är Sollentuna och de har även minst andel med låg ekonomisk standard av alla kommunerna.

Vad gäller utbildningsgrad så visar tabellen att det skiljer sig mest gällande andel invånare med hög utbildning då den gruppen generellt är högre i de mest segregerade kommunerna samtidigt som andelen med låg utbildning är så gott som lika stor i alla tjugo kommunerna. Det tycks alltså också finnas ett samband mellan hög ekonomisk standard och hög utbildning och störst andel högutbildade har Sollentuna. En förhållandevis stor grupp av socioekonomiskt starka invånare tycks alltså öka segregationsgraden. Utifrån detta kan man tolka det som att det på vissa sätt är höginkomsttagarna som ”driver på” och ökar segregationen vilket andra studier och forskare också har belyst (Magnusson Turner & Andersson 2008: 37).

Andel utrikesfödda skiljer sig också mellan kommunerna på så sätt att de mest segregerade har en högre andel utrikesfödda invånare. I genomsnitt så är invånarna i segregerade kommunerna 32% utrikesfödda och i kommunerna med låg grad av segregation är siffran 13%. Det är alltså mer än dubbelt så många utrikesfödda invånare i de mest segregerade kommunerna. Det finns dock de kommuner som kan sägas bryta mönstret lite och dessa är Oxelösund som har en förhållandevis låg andel av utrikesfödda bland de mest segregerade kommunerna och Uppvidinge som har en förhållandevis hög andel utrikesfödda jämfört med de andra kommunerna med låg segregation.

6.2 Analys av orsakerna bakom segregation

Utifrån resultatet som visas i tabell 5.2 så kan vi först och främst konstatera att indikatorerna *andel hyresrätter* och *ginikoefficient* visar ett statistiskt signifikant resultat medan *andel allmännyttiga bostadsbolag* inte gör det. Med andra ord finns det en positiv korrelation mellan ojämlikhetsindex och hyresrätter respektive ginikoefficienten vilket innebär att dessa ökar när ojämlikhetsindexet ökar. Andel allmännyttiga bostadsbolag visar en tendens till en

negativ korrelation med ojämlikhetsindex men då den inte är statistiskt signifikant så kommer inte denna att analyseras närmre.

Resultatet visar alltså att ju fler hyresrätter som finns i en kommun desto mer stiger graden av segregation. Dessvärre så finns det inget mått för att se hur olika upplåtelseformer är utspridda i kommunerna vilket skulle kunna förklara varför ojämlikhetsindex ökar i takt med fler hyresrätter. Om hyresrätterna till exempel finns i vissa områden i kommunerna medan övriga upplåtelseformer finns i andra delar så kan det vara en förklaring till varför hushåll med olika socioekonomiska förutsättningar lever åtskilda (Andersson & Fransson 2008: 103). Med tanke på att korrelationen ändå är så pass stark så kan vi nog anta att uppdelningen av upplåtelseformer är relativt tydlig i många kommuner vilket både lockar och tvingar individer och hushåll att bosätta sig på vissa ställen. Eftersom ojämlikhetsindexet även räknas ut utifrån de med svagast och starkast socioekonomi och eftersom gruppen med låginkomsttagare ofta tycks vara större än gruppen med hög inkomst (se tabell 5.1) så låter det också rimligt att fler hyresrätter, och därmed fler socioekonomiskt svagare hushåll, leder till en ökad nivå på ojämlikhetsindex. Därmed kan konstateras relevansen av planeringshypotesen som dessutom är en av de mest betydelsefulla teorierna enligt vissa segregationsforskare (Andersson & Fransson 2008: 104).

Även ginikoefficienten visar alltså ett signifikant samband med ojämlikhetsindex även om det inte är lika starkt som för hyresrätter. Resultatet tyder ändå på att högre inkomstskillnader till viss del kan ligga bakom en högre segregationsgrad i kommunerna. Tidigare studier har främst undersökt segregationens bakomliggande orsaker genom att se på hur ginikoefficienten ändrats under en längre tidsperiod och då har inkomstpolarisering ökat sedan 1990-talet vilket haft ett samband med den ökande boendesegregationen (Liang 2021; Musterd et al. 2017). Den här undersökningen kollar inte på utvecklingen över tid vilket kanske hade gett en tydligare bild men resultatet säger ändå något om hur inkomstjämlighet kan bidra till segregationen i Sveriges kommuner.

Justerade R^2 visar att cirka 19% av kommunernas ojämlikhetsindex kan förklaras med de tre testade variablerna vilket får sägas vara en ganska hög siffra med tanke på att det finns många andra variabler som inte testats i den här analysen. Dock ska även sägas att resultatet också beror på hur många förklaringsvariabler som används och med tanke på att det finns många fler sådana, både strukturella och individuella, än de som använts i den här

regressionsanalysen så ger inte resultatet en heltäckande bild av boendesegregationens bakomliggande orsaker. Det är heller inte möjligt att dra några direkta slutsatser om att dessa variabler är boendesegregationens främsta orsaker eller att effekterna är kausala utan endast att det finns ett signifikant samband mellan dem och graden av segregation.

6.3 Analys av konsekvenserna av segregation

Disponibel inkomst och etnicitet

I tabell 5.3 så kan vi för det första läsa att alla testade indikatorer mot ojämlikhetsindex är statistiskt signifikanta vilket innebär att det finns antingen ett positivt eller negativt samband mellan dem. För det första finns ett positivt svagt - mellanstarkt samband mellan ojämlikhetsindex och högre disponibel inkomst per konsumtionsenhet och ett starkt positivt samband med andel utrikesfödda vilket innebär att dessa faktorer ökar i samband med högre grad av segregation. Detta stämmer överens med det som visades i tabell 5.1 över de tio mest segregerade kommunerna där också en högre disponibel inkomst samt större andel utrikesfödda tycktes korrelera med högre grad av ojämlikhetsindex. Därmed kan konstateras att det är ett samband som gäller för fler kommuner än de tio mest segregerade och kan tänkas bero på att grupperna med utrikesfödda och höginkomsttagare ofta bor i olika typer av bostäder med olika typer av upplåtelseformer vilket därför bidrar till boendesegregation (Rodenstedt 2014: 247). Som även visades i Tabell 5.2 över orsaksvariabler så spelar urban struktur och upplägg på bostadsformer en stor roll för segregationen.

Demokrati och civilsamhälle

De undersökta variablerna när det gäller demokrati och civilsamhälle visade över det stora hela en relativt svag korrelationseffekt med graden av segregation men trots detta så kvarstår faktum att det finns statistiskt signifikanta samband. Vad gäller valdeltagandet och tilliten till andra människor så minskade de i korrelation med ett högre ojämlikhetsindex vilket skulle kunna påvisa att grannskapseffekter i socioekonomiskt svaga områden och således segregation har en viss negativ påverkan på de utfallen som tidigare studier har visat (Delmos 2020; Abdelzadeh & Lundberg 2022). Korrelationen mellan valdeltagande och andelen utrikesfödda i kommunerna har också en stark negativ effekt (-.68) vilket även skulle kunna tyda på att den etniska segregationen har en betydelse för i vilken utsträckning individer deltar

politiskt vilket tidigare studierna också visat, och bekräftar också att den socioekonomiska och etniska segregationen ofta sammanfaller (Lilja & Perner 2010:4).

Det som rapporten från Delmos (2020) också visade var ett lägre politiskt engagemang och lägre nivå av tillit bland invånare på landsbygden vilket skulle kunna vara en anledning till att sambandet mellan ojämlikhetsindex och utvalda indikatorer inte visar en starkare korrelation. Detta eftersom det tycks vara en relativt låg grad av socioekonomisk boendesegregation i landsbygdskommuner och små kommuner (se tabell 5.1) vilket kan betyda att även om valdeltagandet är lägre i de mer glesbefolkade kommunerna så beror det kanske inte i första hand på socioekonomisk boendesegregation utan snarare en segregation mellan stad och land. Därmed innebär inte den svaga korrelationen i resultatet av den här studien nödvändigtvis att segregation inte har en särskilt stor betydelse för deltagande i politik och civilsamhälle men att den inte kan mätas med ojämlikhetsindex. Det ska också sägas att det finns fler faktorer som kan påverka det politiska deltagandet såsom till exempel invånarnas intresse för politik och även gällande tilliten till människor så kan den faktorn också påverkas av många olika orsaker och vara individuell.

Den tredje testade indikatorn för demokrati är förtroende för institutioner som i det här fallet motsäger tidigare studierna då den visar en svag men positiv effekt av ojämlikhetsindex. Tidigare studier har visat att invånare i socioekonomiskt utsatta områden över lag känner något lägre förtroende för samhällsinstitutioner (Delmos 2020; Abdelzadeh & Lundberg 2022) och däribland polisen men det visar sig inte i den här korrelationsanalysen. Däremot kan man bland annat se positiva och mellanstarka effekter mellan förtroendet och större andel med hög utbildning, högre inkomst samt större andel förvärvsarbetande och negativa korrelationer med andel utrikesfödda samt andel som känner otrygghet och låg tillit till andra. Detta tyder ändå på att det finns skillnader mellan kommuner och grupper i kommunerna där de med fler socioekonomiskt starka invånare har högre förtroende för polisen samtidigt som ett lägre förtroende visar samband med mer otrygghet och lägre tillit till andra människor. Däremot tycks inte det faktiska antalet anmälda brott spela någon roll för förtroendet för polisen. En anledning till att förtroendet, trots en högre grad av segregation, står sig starkt skulle kunna ha att göra med att invånare i Sverige generellt har ett högt förtroende för institutioner och framför allt för polisen (Medieakademin 2023). Statistiken är dessutom tagen från en enkätundersökning (NTU) vilket gör svaren subjektiva och får därför tas med en nypa salt precis som även siffrorna på tillit och otrygghetskänsla som också är tagna från nationella enkätstudier.

När det gäller eftergymnasial utbildning och förvärvsarbete så tycks det finnas en positiv och stark korrelationseffekt mellan dessa och valdeltagande, tillit och förtroende. Detta kan tyckas låter rimligt eftersom de som har arbete troligtvis även känner sig mer delaktiga i samhället vilket ökar tilliten och förtroende till samhället och till andra invånare. Det kanske mest intressanta och samtidigt oroväckande är att låg tillit till andra och oro för att vistas ute kvällstid korrelerar starkt. Detta är alltså statistik tagen från två olika enkätundersökningar (NTU respektive Medborgarundersökningen) vilket innebär att det troligtvis inte är samma personer som svarat att de känner låg tillit och stor oro på dessa punkter vilket skulle kunna betyda att invånare generellt i vissa kommuner upplever sin omgivning på ett negativt sätt. Vad detta beror på är svårt att dra slutsatser om men eftersom både nivå av brottslighet och socioekonomiska problem såsom arbetslöshet korrelerar starkt med dessa variabler så tyder det på att även fler negativa aspekter förekommer samtidigt i kommunerna.

Arbete och utbildning

Resultatet från korrelationsanalysen visar en stark och positiv effekt på långtidsarbetslöshet och en mellanstark och negativ effekt på förvärvsarbete vilket sammanfattningsvis påvisar att kommuner med en högre grad av segregation har färre som arbetar. Dock ska sägas att förvärvsarbete inte visar alla som har en sysselsättning såsom till exempel studerande. Det finns alltså även ett lite starkare samband mellan graden av segregation och andelen långtidsarbetslösa än med förvärvsarbete. Tidigare studier har visat att grannskapseffekter kan påverka och göra att invånarna i ett fattigare område är arbetslösa längre än invånare i mer välbärgade områden (Korsu & Wenglenski 2010: 2301). Detta skulle alltså kunna vara en grannskapseffekt som visar sig även på kommunnivå och kan bero på olika tillgång till jobb i olika stadsdelar men även hur arbetsmarknaden ser ut i hela kommunen samt matchning av jobb och kompetens. Andel med eftergymnasial utbildning korrelerade starkt och positivt med ökad grad av segregation vilket tyder på att fler högutbildade i många fall bor i mer segregerade kommuner. Att högre arbetslöshet och hög utbildning båda visar starka och positiva korrelationer med ojämlikhetsindex kan sägas delvis bevisa den polarisering som finns mellan invånarna i kommunerna och visar att ojämlikhet kan märkas även på kommunnivå. Ofta ökar inkomsten vid högre utbildning vilket även korrelationstabellen visar

(.71) och visar därför igen att boendesegregationen visar sig starkare ju fler socioekonomiskt starka individer som bor i en kommun.

Brott och trygghet

Utifrån resultatet från korrelationsanalysen visas positiva och starka korrelationseffekter av ojämlikhetsindex på både antal anmälda brott och en högre andel som känner otrygghet i det egna bostadsområdet. De tidigare studierna kan sägas bekräftas här gällande att resurssvaga områden och social fragmentering både bidrar till fler brott och en större oro för att utsättas för brott (Estrada & Nilsson 2006; Pearson et al. 2015). Intressant är även att andel långtidsarbetslösa samt en lägre andel förvärvsarbetande korrelerar mellanstarkt till starkt med både ökat antal brott och ökad känsla av otrygghet. Huruvida den ena faktorn påverkar den andra här är svårt att säga och kan gå åt båda hållen även om det framför allt kan tänkas att en högre grad av arbetslöshet i områden leder till mer kriminalitet. Även när det gäller andel anmälda brott (per 100 000 invånare) samt graden av otrygghetskänsla för att gå ut i det egna bostadsområdet på kvällstid så finns det starka och positiva samband med segregation vilket också visats i tidigare studier (Pearson et al. 2015). Resultatet av korrelationsanalysen visar alltså att en högre brottslighet och oro korrelerar med en högre grad boendesegregation mellan rika och fattiga men också att kriminalitet korrelerar med andra problem i kommuner.

Hälsa

Även variabeln hälsa visar sig i det här fallet ha en stark korrelation med ojämlikhetsindexet då ofta fler individer erhåller sjukpenning i de mer segregerade kommunerna. Enligt tidigare studier så påverkar grannskapseffekter hälsan på olika sätt såsom att chansen att återhämta sig minskar i områden där många har sjukpenning (Andersson & Malmberg 2015) vilket detta skulle kunna vara ett bevis på. Däremot motsäger resultatet vissa studier som visat att högre utbildning korrelerar med kortare sjukperioder (Theborn 2016) då resultatet i den här analysen visar en positiv och stark korrelation mellan andel med sjukpenning och andel högutbildade. En tidigare studie har visat att oro att utsättas för brott påverkar hälsan negativt (Pearson & Breetzke 2014: 291) vilket kan sägas bekräftas lite i den här studien då en svag och positiv korrelationseffekt finns mellan oroskänsla och fler som erhåller sjukpenning.

7 Slutsats och diskussion

I det här avslutande avsnittet så besvaras studiens frågeställningar och sammanfattar de slutsatser som kan dras från resultatet. Därefter förs en diskussion om studiens svagheter och styrkor samt hur framtida forskning skulle kunna bygga vidare på den här undersökningen och ämnet segregation.

7.1 Slutsats

Den här studiens syfte var dels att skapa en överblick och förståelse för den socioekonomiska boendesegregationen i Sverige genom en analys, dels testa om teorier och tidigare forskning om segregationens orsaker och konsekvenser kunde appliceras och märkas på kommunnivå med ojämlikhetsindex som ett mått på segregation. För att sammanfatta kort kan man säga att studiens syfte har uppnåtts men att bilden är långt ifrån klar.

I inledningen av uppsatsen så ställdes tre frågor upp varav den första frågan handlade om hur den socioekonomiska boendesegregationen ser ut i kommunerna och om något mönster kunde tydas mellan de mest och minst segregerade kommunerna. Utan att gå alltför detaljerat in på kommunerna så kunde det konstateras att graden av segregation varierar mycket mellan kommunerna och att en tredjedel av dem har ett ojämlikhetsindex högre än genomsnittet. Socioekonomisk boendesegregation är därmed ett fenomen som visar sig i stora delar av Sverige. De skillnader som kunde urskiljas mellan de mest och minst segregerade kommunerna var framför allt geografiskt där de mest segregerade var större kommuner eller storstadsnära medan de minst segregerade tycktes vara glesbefolkade och mindre kommuner. Annat som kunde uttydas var även att befolkningsammansättningarna skiljde sig åt mellan kommunerna vad gällde hög utbildning, hög ekonomisk standard och utrikesfödda.

Den andra frågeställningen som skulle besvaras var om något samband finns mellan segregationsgraden och olika orsaksförklaringar från tidigare forskning. Utifrån de undersökta variablerna så kunde det konstateras att andelen hyresrätter hade starkast korrelation med ojämlikhetsindexet men att även ginikoefficient hade en betydande korrelation. Därmed kan frågan besvaras med att två av tre testade teorier, det vill säga planeringshypotesen och polariseringsteori, visade sig vara betydande för den boendesegregation som finns i Sverige. Detta påvisar att den urbana strukturen har stor påverkan på segregation och därmed har samhällsplanerare och makthavare ett ansvar att planera städernas utformning på ett sätt som gör att olika inkomstgrupper kan bo mer blandat. Det bevisar också att strukturer har en stor

påverkan på hur individer både upplever olika områden och hur man, medvetet eller omedvetet, anpassar sig efter dessa.

Den tredje frågeställningen var om något samband finns mellan ojämlikhetsgraden och olika sociala och politiska utfall. Indikatorerna som valdes ut att se på utgick från tidigare forskning om grannskapseffekters påverkan på demokrati och civilsamhälle, hälsa, brott och arbete och utbildning och sammanfattningsvis så visade alla dessa signifikanta samband där en högre grad av segregation visade negativa och oroande resultat inom alla variabler förutom för förtroendet för institutioner. Förutom korrelationer mellan ojämlikhetsindexet och de olika utfallsvariablerna så korrelerade även många av variablerna sinsemellan på ett sätt som indikerar att vissa kommuner upplever en högre generell grad av problem än andra. Detta eftersom lägre arbetsfrekvens, högre antal brott, lägre tillit till människor och en större andel av befolkningen som upplever oro och ohälsa ofta korrelerade starkt med varandra. Ett problem tycks därmed inte komma ensamt utan för med sig en rad andra konsekvenser.

Vilka slutsatser kan då dras från detta? Den här studien kan sägas ha uppfyllt sitt syfte med att analysera den socioekonomiska boendesegregationen i Sverige och testat samband mellan segregationsteorier och olika förhållanden i kommunerna på en övergripande kommunnivå. Resultatet kan tolkas som att grannskapseffekter har en negativ påverkan på olika utfall som inte bara visar sig i mindre områden utan även på en kommunnivå och att boendesegregation och polarisering mellan människor inte bara riskerar att påverka individer negativt utan även tycks påverka den generella boendeupplevelsen och sammanhållningen i kommuner negativt. Att kommunerna skiljer sig åt vad gäller förutsättningar och problem som kan kopplas till fattigdom och utsatthet är säkert men däremot är det mindre säkert om det är grannskapseffekter som spelar roll eller om det snarare är geografiska variationer och skillnader i befolkningssammansättningen som vissa forskare menar (Lilja & Pemer 2010:7). Oavsett vilket så finns ett jobb att göra för komma till bukt med problemen med bland annat arbetslöshet, ohälsa, brott och otrygghet; var man bor ska inte behöva vara avgörande för ens välmående och livsmöjligheter.

7.2 Diskussion

Den här studien kan sägas ha både sina styrkor och svagheter. De främsta styrkorna skulle kunna sägas vara att den är omfattande eftersom alla kommuner i Sverige har tagits med och därmed ger en bred bild av den socioekonomiska boendesegregationen i landet. En svaghet är att segregation är väldigt svårt att mäta och i den här studien har endast ett mått på segregation

använts vilket skulle kunna ge en tunn bild, vissa forskare menar att man bör kombinera olika mått (Brandén 2018: 12). Måtten för segregation baseras dessutom på olika saker som både riskerar att överskatta och underskatta hur verkligheten ser ut. Det är även problematiskt att undersöka segregation på kommunnivå eftersom alla kommuner ser olika ut och deras kontextuella historia och förutsättningar kan också vara avgörande för olika utfall (Musterd et al. 2017). Detta är något som framtida forskning skulle kunna bygga vidare på för att se hur kommuners historiska kontexter bidragit till mer eller mindre rumslig segregation över tid.

Trots vissa svagheter så har den här studien bidragit åtminstone i liten mån till forskningen om segregation och hur den även kan visa sig på en större skala. Något som den här undersökningen har lyft fram är att även små städer kan vara starkt segregerade. Hittills har segregationsforskningen mest sett på storstäder och mellanstora städer i Sverige (Fell et al. 2019: 67), kanske är det dags att börja se mer även på de små kommunerna.

Andra faktorer som skulle vara intressant att se vidare på och som den här studien tyvärr inte innefattat är vilka åtgärder som kommunerna tar till för att minska boendesegregationen. Genom att se hur dessa skiljer sig åt och vilka som fungerar för vilka kommuner så kan det leda till ett steg mot att minska negativa effekter av segregation och skapa en större jämlikhet mellan invånarna i Sverige.

Annat som den här studien lyft fram är betydelsen av strukturer. Oftast koncentrerar sig politiska insatser på de socioekonomiskt svaga områdena och grupperna vilket inte löser de strukturella problemen bakom segregation (Roelofs & Salonen 2019: 33). Här är det inte heller bara de resurssvaga som främst påverkas utan även de socioekonomiskt starka påverkas av strukturer som avgör var man bosätter sig, vilket även Rodenstedt belyser (Rodenstedt 2014: 247). För att bryta segregation, minska ojämlikheterna och skapa rättvisa förutsättningar för alla individer så krävs det att aktörer och myndigheter på olika nivåer samarbetar på ett kunskapsbaserat sätt. I den bästa av världar skulle även en tankeomställning hos oss vanliga medborgare krävas där stigmatiseringen av vissa områden minskar. Även om individer påverkas av strukturer så påverkas även strukturerna av befolkningens uppfattning och framför allt av majoritetsbefolkningen och av de som "har råd att välja".

8 Referenslista

Abdelzadeh, Ali & Lundberg, Erik (2022). *Ungas röst*. MUCF.

<https://www.mucf.se/publikationer/ungas-rost> (Hämtad 2023 – 04 – 15).

Andersson, Eva & Fransson, Urban (2008). Från Babylon och Chicago till Fittja. I Magnusson Turner, Lena (red.). *Den delade staden*. Uppl. 2. Umeå: Boréa Bokförlag.

Andersson, Eva K. & Malmberg, Bo (2015). Contextual effects on educational attainment in individualised, scalable neighbourhoods: Differences across gender and social class. *Urban Studies*. 52(12), pp. 2117 – 2133. <https://journals-sagepub-com.www.bibproxy.du.se/doi/epub/10.1177/0042098014542487>

Andersson, Eva K. & Malmberg, Bo (2015). Multi-scalar residential context and recovery from illness: An analysis using Swedish register data. *Health and Place*. 35, pp. 19 – 27. <https://www-sciencedirect-com.www.bibproxy.du.se/science/article/pii/S1353829215000799>

Boverket (2022). *Förslag till och förutsättningar för att överföra uppgifter från Delmos till Boverket*. Karlskrona: Boverket.

<https://www.boverket.se/globalassets/publikationer/dokument/2022/forslag-till-och-forutsattningar-for-att-overfora-uppgifter-fran-delmos-till-boverket.pdf> (Hämtad 23 - 05 – 24).

Boverket (2021). *Risk för diskriminering och hinder för etablering på bostadsmarknaden*. Karlskrona: Boverket.

https://www.boverket.se/globalassets/publikationer/dokument/2021/risk-for-diskriminering-och-hinder-for-etablering-pa-bostadsmarknaden_tillganglig.pdf (Hämtad 2023 - 05 – 01).

Boverket (2023). *Vad beror boendesegregationen på?*

<https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/boendesegregation/orsaker/> (Hämtad 2023 – 05 – 09).

Brandén, Maria (2018). *Grannskapseffekter – En forskningsöversikt om boendesegregation och bostadsområdets betydelse*. Stockholm: Landsorganisationen.

[https://www.lo.se/home/lo/res.nsf/vRes/lo_fakta_1366027478784_grannskapseffekter_pdf/\\$file/Grannskapseffekter.pdf](https://www.lo.se/home/lo/res.nsf/vRes/lo_fakta_1366027478784_grannskapseffekter_pdf/$file/Grannskapseffekter.pdf) (Hämtad 2023 - 04 – 20).

Bryman, Alan (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Uppl. 3. Stockholm: Liber AB.

BRÅ (2021 – 2022). *Nationella trygghetsundersökningen 2022*

Om utsatthet, otrygghet och förtroende. <https://bra.se/publikationer/arkiv/publikationer/2022-10-11-nationella-trygghetsundersokningen-2022.html> (Hämtad 23 - 05 - 17).

BRÅ (2023). *Regionala variationer*. <https://bra.se/statistik/statistik-om-brottstyper/regionala-variationer.html> (Hämtad 23 - 05 - 05).

Delegationen mot segregation (2020). *En demokrati för alla?* https://www.delmos.se/wp-content/uploads/2020/03/en_demokrati_for_alla_tillganglig.pdf (Hämtad 2023 - 05 - 01).

Delegationen mot segregation (2022). *Platsens betydelse – Årsrapport 2022 om den socioekonomiska boendesegregationens utveckling i Sverige*. Huddinge: Delegationen mot segregation. <https://delmos.se/wp-content/uploads/2022/07/Platsens-betydelse-Delmos-arsrapport-2022-om-den-socioekonomiska-boendesegregationens-utveckling-i-Sverige-Tillganglighetsanpassad-version.pdf> (Hämtad 2023 - 05 - 01).

Delegationen mot segregation (2021). *Segregation i Sverige – Årsrapport 2021 om den socioekonomiska boendesegregationens utveckling*. Huddinge: Delegationen mot segregation. <https://delmos.se/wp-content/uploads/2021/07/Segregation-i-Sverige.pdf> (Hämtad 23 - 05 - 05).

Delegationen mot segregation (2020). *Teknisk beskrivning av ojämlikhetsindex*. <https://segregationsbarometern.boverket.se/app/uploads/2021/09/Bilaga-5-Teknisk-beskrivning-av-ojamlikhetsindex.pdf> (Hämtad 2023 - 04 - 15).

Ekonomifakta (SCB 2021). *Förvärvsfrekvens*. <https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Regional-statistik/Din-kommun-i-siffror/Nyckeltal-for-regioner/?var=17252> (Hämtad 23 - 05 - 05).

Estrada, Felipe & Nilsson, Anders (2006). *Segregation och utsatthet för egendomsbrott – Betydelsen av bostadsområdets resurser och individuella riskfaktorer*. Institutet för Framtidsstudier. <https://www.iffs.se/publikationer/arbetsrapporter/segregation-och-utsatthet-for-egendomsbrott-betydelsen-av-bostadsomradets-resurser-och-individuella-riskfaktorer/> (Hämtad 2023 - 05 - 03).

Fell, Terence, Guziana, Bozena & Elander, Ingemar (2019). Klass, rumslig segregation och livskvalitet i två svenska städer. *Statsvetenskaplig tidskrift*. Vol. 121: 1, pp. 65 – 93.
<https://journals.lub.lu.se/st/article/view/19119/17295>

Field, Andy (2009). *Discovering Statistics Using SPSS*. Uppl. 3. London: SAGE Publications.

Galster, George C. (2012). *The Mechanism(s) of Neighbourhood Effects Theory, and Policy Implications*. Detroit: Department of Urban Studies and Planning, Wayne State University.
https://www.researchgate.net/publication/228614768_The_Mechanism_s_of_Neighborhood_Effects_Theory_Evidence_and_Policy_Implications (Hämtad 2023 - 04 – 23).

Kolada (Arbetsförmedlingen 2022). *Långtidsarbetslöshet 25 – 64 år, årsmedelvärde, andel (%) av arbetslösa*. <https://kolada.se/verktyg/fri-sokning/?kpis=166008&years=30199,30198,30197&municipals=2328&rows=municipal,kpi&visualization=bar-chart> (Hämtad 23 – 05 – 05).

Korsu, Emre & Wenglenski, Sandrine (2010). Job Accessibility, Residential Segregation and Risk of Long-term Unemployment in the Paris Region. *Urban Studies*. Vol. 47: 11, pp. 2259 – 2486. <https://journals-sagepub-com.www.bibproxy.du.se/doi/epdf/10.1177/0042098009357962>

Liang, Che-Yuan (2021). *Inkomstjämlighet och boendesegregation*. SNS analys 71.
<https://snsse.cdn.triggerfish.cloud/uploads/2021/04/sns-analys-71-inkomstojamlikhet-och-boendesegregation.pdf> (Hämtad 2023 - 05 – 09).

Lilja, Elisabeth & Pemer, Mats (2010). *Boendesegregation – orsaker och mekanismer*. Boverket. <https://www.boverket.se/globalassets/publikationer/dokument/2010/bilaga-1.pdf> (Hämtad 23 - 05 – 28).

Lindström, Jonas (2019). *Segregation*. Stockholm: Liber AB.

Magnusson Turner, Lena & Andersson, Roger (2008). *Socioekonomiska och demografiska konsekvenser av ombildningen av hyresrätter till bostadsrätter i Stockholms stad 1996 - 2004*. Uppsala universitet: Institutet för bostads – och urbanforskning. <https://uu.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A44272&dswid=-7579> (Hämtad 23 – 05 – 27).

Malmberg, Bo & Clark, William A. V. (2020). Migration and Neighborhood Change in Sweden: The Interaction of Ethnic Choice and Income Constraints. *Geographical Analysis*. Vol. 53: 2, pp. 165 – 393. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/gean.12250>

Medieakademin (2023). *Förtroendebarmetern*. https://medieakademin.se/wp-content/uploads/2023/03/Presentation_fortroendebarmetern_2023-WEBB-Final.pdf (Hämtad 23 - 05 – 27).

Musterd, Sako, Marcinczak, Szymon, van Ham, Maarten & Tammaru, Tiit (2017). Socioeconomic segregation in European capital cities. Increasing separation between poor and rich. *Urban geography*. Vol. 38: 7, pp. 1062 – 1083. <https://www.tandfonline.com/doi/epdf/10.1080/02723638.2016.1228371?needAccess=true&role=button>

Pearson, Amber L. & Breetzke, Gregory D. (2014). The Association Between the Fear of Crime, and Mental and Physical Wellbeing in New Zealand. *Social Indicators Research*. Vol. 119: 1, pp. 281 – 294. <https://www.proquest.com/docview/1560339576?parentSessionId=5CLwFSzGuszenpqhyIsEHwgXa5zTtzgx09oWtelJERY%3D&pq-origsite=summon&accountid=10404>

Pearson, Amber L., Breetzke, Gregory & Ivory, Vivienne (2015). The Effect of Neighborhood Recorded Crime on Fear: Does Neighborhood Social Context Matter? *American Journal of Community Psychology*. Vol. 56, pp. 170 – 179. <https://onlinelibrary-wiley-com.www.bibproxy.du.se/doi/epdf/10.1007/s10464-015-9741-z>

Regeringskansliet (2017). Dir. 2017:33 23 mars 2017 om inrättande av en delegation mot segregation. *Kommittédirektiv - Inrättande av en delegation mot segregation*. <https://www.regeringen.se/contentassets/b0ccf2a8f9e14d5e8066f20a4121c397/inrattande-av-en-delegation-mot-segregation-dir.-201733>

Regeringskansliet (u.å.) *Långsiktigt reformprogram för minskad segregation år 2017 – 2025*. <https://www.regeringen.se/contentassets/94760eec95e04a45b0a1e462368b0095/langsiktigt-reformprogram-for-minskad-segregation-ar-2017-2025.pdf> (Hämtad 23 - 05 – 26).

Regeringskansliet (2020). *Mål för arbete mot segregation*. <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/arbete-mot-segregation/mal-for-arbete-mot-segregation/> (Hämtad 23 – 05 – 26).

Rodenstedt, Ann. (2014). Living in the calm and safe part of the city. The socio-spatial reproduction of upper-middle class neighbourhoods in Malmö. *Geographica* 6. 270 pp. Uppsala: Department of Social and Economic Geography, Uppsala University. ISBN 978- 91-506-2437-3. <http://uu.diva-portal.org/smash/get/diva2:769409/FULLTEXT01.pdf>

Roelofs, Kim & Salonen, Tapio (2019). *Insatser i "utsatta" områden – en analys av 20 års områdesutveckling och lärdomar inför framtiden*. Bostad 2030. <http://mau.diva-portal.org/smash/get/diva2:1410165/FULLTEXT01.pdf> (Hämtad 23 - 05 - 11).

SCB (2022). *Antal helårsekvivalenter som försörjs med sociala ersättningar och bidrag 20 - 64 år efter region och ålder. Månad 2014M01 - 2022M12*. https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_HE_HE0000/HE0000T01N/ (Hämtad 23 - 05 - 18).

SCB (2022). *Antal lägenheter efter region, hustyp och upplåtelseform (inklusive specialbostäder). År 1990 – 2022*. https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_BO_BO0104_BO0104D/BO0104T04/ (Hämtad 23 - 05 - 05).

SCB (2022). *Antal lägenheter efter region, hustyp och ägarkategori (inklusive specialbostäder). År 2013 – 2022*. https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_BO_BO0104_BO0104D/BO0104T03/ (Hämtad 23 - 05 - 10).

SCB (2022). *Befolkning 16 - 74 år efter region, utbildningsnivå, ålder och kön. År 1985 – 2022*. https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_UF_UF0506_UF0506B/Utbildning/ (Hämtad 23 - 05 - 17).

SCB (2021). *Disponibel inkomst för hushåll efter region, hushållstyp och ålder. År 2011 – 2021*. https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_HE_HE0110_HE0110G/TabVX4bDispInkN/ (Hämtad 23 - 05 - 17).

SCB (2021). *Ekonomisk standard för personer efter region, hushållstyp och ålder. År 2011 – 2021*. https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_HE_HE0110_HE0110F/TabVXDispI47/ (Hämtad 23 - 05 - 17).

SCB (2022). *Hyra i hyreslägenheter efter län och kommun. År 2016 – 2022*.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_BO_BO0406_BO0406E/BO0406Tab01/ (Hämtad 23 – 05 – 25).

SCB (2021). *Indikatorer inkomstfördelning efter region. År 2011 – 2021.*

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_HE_HE0110_HE0110F/TabVX1DispInkN/table/tableViewLayout1/?loadedQueryId=136517&timeType=item (Hämtad 23 – 05 – 10).

SCB (2021). *Indikatorer inkomstfördelning efter region, inkomstslag, tabellinnehåll och år.*

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_HE_HE0110_HE0110F/TabVX1DispInkN/table/tableViewLayout1/ (Hämtad 23 – 05 – 27).

SCB (2022). *Inrikes och utrikes födda efter region, ålder och kön. År 2000 – 2022.*

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_BE_BE0101_BE0101E/InrUtrFoddaRegAlKon/ (Hämtad 23 – 05 – 18).

SCB (2022). *Medborgarnas syn på tillit efter region och bakgrund. År 2021 – 2022.*

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_ME_ME0003_ME0003M/Me dborgTillit/ (Hämtad 23 – 05 – 18).

SCB (2022). *Valdeltagande i riksdags-, region- och kommunfullmäktigeval efter region. Valår 1973 – 2022.*

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_ME_ME0104_ME0104D/M E0104T4/ (Hämtad 23 – 05 – 10).

Sveriges Allmännyttan (u.å.). *Allmännyttan.* <https://www.sverigesallmannytta.se/allmannytta/> (Hämtad 23 – 05 – 25).

Sveriges Kommuner och Regioner (2022). *Öppna jämförelser: trygghet och säkerhet 2022.* 19 december.

<https://skr.se/skr/tjanster/statistik/oppnajamforelser/trygghetochsakerhet.1123.html> (Hämtad 2023 - 04 – 20).

Therborn, Göran (2016). *Ojämlighet dödar.* Lund: Arkiv förlag.

Wimark, Thomas (2018). *Boendesegregation i Sverige – en översikt av det aktuella forskningsläget*. Bostad 2030. <http://su.diva-portal.org/smash/get/diva2:1210196/FULLTEXT01.pdf> (Hämtad 23 - 05 – 18).

Bilaga

Kommun	Ojämlighetsindex 2020	Kommun	Ojämlighetsindex 2020
Ale	22,7	Degerfors	34
Alingsås	35,6	Dorotea	8,5
Alvesta	38,2	Eda	25,8
Aneby	26	Ekerö	21,9
Arboga	33,8	Eksjö	27,2
Arjeplog	5,3	Emmaboda	22,7
Arvidsjaur	14	Enköping	39,2
Arvika	27,7	Eskilstuna	48,6
Askersund	20,4	Eslöv	34,7
Avesta	37,2	Essunga	20,8
Bengtstors	25,6	Fagersta	42,4
Berg	17,4	Falkenberg	27,5
Bjurholm	15,8	Falköping	32,4
Bjuv	28,5	Falun	33,3
Boden	37,9	Filipstad	18,7
Bollebygd	25,1	Finspång	26
Bollnäs	29,7	Flen	37,5
Borgholm	9,4	Forshaga	28
Borlänge	42,2	Färgelanda	5,1
Borås	46,1	Gagnef	15,6
Botkyrka	59,1	Gislaved	30,6
Boxholm	23,5	Gnesta	25,7
Bromölla	27,6	Gnosjö	22,5
Bräcke	18,9	Gotland	25,8
Burlöv	51,7	Grums	24,3
Båstad	18,6	Grästorp	13,9
Dals-Ed	8,3	Gullspång	24,8
Danderyd	25	Gällivare	23,8

Kommun	Ojämlighetsindex 2020	Kommun	Ojämlighetsindex 2020
Gävle	43,4	Högsby	12,7
Göteborg	54,1	Hörby	18,1
Götene	28,6	Höör	22
Habo	25,1	Jokkmokk	12,4
Hagfors	12,7	Järfälla	46,3
Hallsberg	29,7	Jönköping	38,6
Hallstahammar	43,3	Kali	22,2
Halmstad	47,9	Kalmar	39,3
Hammarö	48,7	Karlsborg	9,1
Haninge	48,4	Karlshamn	28,9
Haparanda	18,3	Karlskoga	40,3
Heby	15,3	Karlskrona	35,3
Hedemora	18,7	Karlstad	47,5
Helsingborg	50,9	Katrineholm	44,7
Herrljunga	23	Kil	29,7
Hjo	23,7	Kinda	26,7
Hofors	33,7	Kiruna	19,4
Huddinge	60,3	Klippan	21
Hudiksvall	25,9	Knivsta	28,1
Hultsfred	25,6	Kramfors	24,9
Hylte	19,4	Kristianstad	43,2
Håbo	32,4	Kristinehamn	34,3
Hällefors	26,5	Krokom	34,7
Härjedalen	22,4	Kumla	37,6
Härnösand	29,2	Kungsbacka	33,7
Härryda	32,1	Kungsör	41
Hässleholm	32,3	Kungälv	29,8
Höganäs	36	Kävlinge	40,3

Kommun	Ojämlighetsindex 2020	Kommun	Ojämlighetsindex 2020
Köping	43,9	Mellerud	24,5
Laholm	29	Mjölby	35,9
Landskrona	56,3	Mora	23,3
Laxå	12,4	Motala	41,2
Lekeberg	27,4	Mullsjö	5,7
Leksand	18	Munkedal	12,6
Lerum	33,6	Munkfors	25,3
Lessebo	26	Mölnadal	28,9
Lidingö	38,2	Mönsterås	29,1
Lidköping	31,9	Mörbylånga	25,3
Lilla Edet	20,1	Nacka	47
Lindesberg	22,2	Nora	22,6
Linköping	46,7	Norberg	20,5
Ljungby	22	Nordanstig	18,8
Ljusdal	21,7	Nordmaling	14,6
Ljusnarsberg	24,2	Norrköping	48,2
Lomma	27,3	Norrtälje	26,1
Ludvika	35	Norsjö	20,1
Luleå	40,4	Nybro	35,6
Lund	34,5	Nykvarn	22,2
Lycksele	25	Nyköping	32
Lysekil	32	Nynäshamn	31,5
Malmö	53,9	Nässjö	30,6
Malung-Sälen	23,5	Ockelbo	17,7
Malå	20,4	Olofström	20,6
Mariestad	25,1	Orsa	24,9
Mark	31,3	Orust	9,6
Markaryd	21,9	Osby	27,9

Kommun	Ojämlighetsindex 2020	Kommun	Ojämlighetsindex 2020
Oskarshamn	26,1	Staffanstorps	27,5
Ovanåker	23	Stenungsund	37,6
Oxelösund	51,1	Stockholm	47,9
Pajala	14,7	Storfors	32,2
Partille	41,5	Storuman	15,8
Perstorp	29,4	Strängnäs	26
Piteå	27,8	Strömstad	17,6
Ragunda	19,5	Strömsund	21
Robertsfors	20,6	Sundbyberg	45,5
Ronneby	40,7	Sundsvall	36,9
Rättvik	25,9	Sunne	13,6
Sala	31,7	Surahammar	24,7
Salem	40,3	Svalöv	17,9
Sandviken	46,6	Svedala	29,9
Sigtuna	50,9	Svenljunga	18
Simrishamn	27	Säffle	23,6
Sjöbo	14,6	Säter	18,7
Skara	28,7	Sävsjö	15,8
Skellefteå	29,9	Söderhamn	33,8
Skinnskatteberg	19,7	Söderköping	29
Skurup	26,8	Södertälje	45
Skövde	32,1	Sölvesborg	25
Smedjebacken	24,6	Tanum	23,9
Sollefteå	27,1	Tibro	36,3
Sollentuna	54	Tidaholm	23,9
Solna	31,1	Tierp	28
Sorsele	0,6	Timrå	27
Sotenäs	12,7	Tingsryd	10,2

Kommun	Ojämlighetsindex 2020	Kommun	Ojämlighetsindex 2020
Tjörn	14,1	Vetlanda	26,8
Tomelilla	23,8	Vilhelmina	9,9
Torsby	7	Vimmerby	28,2
Torsås	9,9	Vindeln	10,1
Tranemo	21,1	Vingåker	37,5
Tranås	38,6	Vårgårda	31,1
Trelleborg	42,9	Vänernborg	43,6
Trollhättan	49,8	Vännäs	19,7
Trosa	20,7	Värmdö	29
Tyresö	47,4	Värnamo	28,8
Täby	41,9	Västervik	36
Töreboda	33,4	Västerås	48,4
Uddevalla	46,3	Växjö	47,2
Ulricehamn	22,7	Ydre	20,6
Umeå	41,2	Ystad	22,7
Upplands Väsby	40,7	Åmål	28,3
Upplands-Bro	41,4	Ånge	17,2
Uppsala	44,9	Åre	26,6
Uppvidinge	7,4	Årjäng	22,3
Vadstena	19,6	Åsele	7,9
Vaggeryd	25,5	Åstorp	32,9
Valdemarsvik	24,3	Åtvidaberg	28,3
Vallentuna	36,1	Älmhult	29
Vansbro	15,6	Älvdalen	16,5
Vara	17	Älvkarleby	29,4
Varberg	27,6	Älvsbyn	21,8
Vaxholm	29,7	Ängelholm	31,8
Vellinge	25,9	Öckerö	16,3

Kommun	Ojämlighetsindex 2020
Ödeshög	28
Örebro	46,9
Örkelljunga	27,6
Örnsköldsvik	29,2
Östersund	27,7
Österåker	36,1
Östhammar	13,7
Östra Göinge	27,1
Överkalix	31,2
Övertorneå	10